

## Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Myśli i słowa* klasa 8

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                     |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
| KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
| ŻYCIOWE WĘDRÓWKI                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
| Adam Mickiewicz<br><i>Stepy akemańskie</i>       | <ul style="list-style-type: none"><li>– wie, co to jest obraz poetycki</li><li>– wskazuje i nazywa wybrany środek poetycki</li><li>– cytuje fragmenty przekazujące wrażenia zmysłowe</li><li>– rozpoznaje bohatera lirycznego</li><li>– wyjaśnia, co robi bohater liryczny</li><li>– nazywa przestrzeń pokazaną w utworze</li><li>– zna pojęcie sonetu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyodrębnia obrazy poetyckie w utworze</li><li>– wskazuje i nazywa podstawowe środki językowe</li><li>– nazywa zmysły, które zostały przywołane w tekście</li><li>– utożsamia bohatera lirycznego z osobą mówiącą</li><li>– dostrzega motyw wędrówki</li><li>– omawia przestrzeń zobrazowaną w utworze</li><li>– wyróżnia sonet spośród innych gatunków lirycznych</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– omawia zawartość obrazów poetyckich</li><li>– wskazuje i nazywa zastosowane w utworze środki językowe</li><li>– ustala, jakimi środkami językowymi zostały przekazane wrażenia zmysłowe</li><li>– wstępnie charakteryzuje bohatera lirycznego</li><li>– omawia motyw wędrówki</li><li>– wie, że przestrzeń ma znaczenie symboliczne</li><li>– omawia cechy sonetu jako gatunku lirycznego</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– omawia relacje między obrazami poetyckimi</li><li>– określa funkcję zastosowanych w wierszu środków językowych</li><li>– omawia wrażenia zmysłowe przedstawione w tekście</li><li>– omawia postać bohatera lirycznego</li><li>– omawia znaczenia związane z motywem wędrówki</li><li>– omawia symbolikę przestrzeni</li><li>– wyjaśnia, jak sonet jako gatunek łączy się ze sposobem obrazowania w utworze</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem językowych środków opisu</li></ul> |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                              | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                            | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                       | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                       | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                        | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                           |
|                                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                            |
| Edward Stachura<br><i>Wędrówkę życie jest człowieka...</i>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co może być motywem</li> <li>– wskazuje wersy, w których ujawnia się osoba mówiąca</li> <li>– przypomina, co to jest pytanie retoryczne</li> <li>– formułuje jedno pytanie do tekstu</li> <li>– wie, co to jest teza</li> </ul>                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega w tekście motyw wędrówki</li> <li>– zbiera informacje o osobie mówiącej</li> <li>– cytuje pytania retoryczne</li> <li>– formułuje kilka pytań do tekstu</li> <li>– cytuje wers o charakterze tezy</li> </ul>                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia motyw wędrówki wykorzystany w wierszu</li> <li>– omawia osobę mówiącą w wierszu</li> <li>– ustala, czego dotyczą pytania retoryczne</li> <li>– formułuje pytania do tekstu</li> <li>– wyjaśnia, czego dotyczy teza zawarta w utworze</li> </ul>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia symboliczne znaczenia związane z motywem wędrówki</li> <li>– omawia życiową postawę osoby mówiącej</li> <li>– omawia funkcję pytań retorycznych</li> <li>– formułuje wszystkie możliwe pytania do tekstu</li> <li>– ustosunkowuje się do tezy zawartej w utworze</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem symboliki motywu wędrówki</li> </ul>                   |
| Jarosław Marek Rymkiewicz<br><i>Ogród w Milanówku, pieśń nocnego wędrowca</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina, co może być motywem</li> <li>– wymienia bohaterów utworu</li> <li>– dostrzega osobę mówiącą w wierszu</li> <li>– łączy odpowiednie środki językowe z opisem przestrzeni</li> <li>– wskazuje wersy, w których jest mowa o Bogu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega motyw ogrodu w tekście</li> <li>– wydobywa informacje o bohaterach utworu</li> <li>– zbiera informacje o osobie mówiącej</li> <li>– wskazuje środki językowe opisujące przestrzeń</li> <li>– wstępnie określa relacje między Bogiem, człowiekiem i naturą</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia motyw ogrodu występujący w wierszu</li> <li>– porządkuje informacje o bohaterach utworu</li> <li>– krótko wypowiada się na temat osoby mówiącej</li> <li>– nazywa środki językowe opisujące przestrzeń</li> <li>– wypowiada się na temat relacji między</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia symboliczne znaczenia motywu ogrodu</li> <li>– omawia bohaterów utworu</li> <li>– omawia osobę mówiącą</li> <li>– omawia sposób obrazowania przestrzeni</li> <li>– omawia relacje między Bogiem, człowiekiem i naturą</li> </ul>                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem relacji między Bogiem, człowiekiem i naturą</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                              | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Bogiem, człowiekiem i naturą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Caspar David Friedrich, <i>Wędrowiec nad morzem mgły</i> (reprodukcja obrazu) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia główne elementy przedstawione na obrazie</li> <li>– opowiada, co przedstawia obraz</li> <li>– rozpoznaje motyw wędrowki</li> <li>– dostrzega różne rodzaje przestrzeni pokazane na obrazie</li> <li>– przedstawia podstawowe informacje związane z postacią pokazaną na obrazie</li> <li>– zna pojęcie <i>perspektywa</i></li> <li>– układa krótki monolog wewnętrzny</li> <li>– tworzy prosty opis obrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– nazywa elementy przedstawione na obrazie</li> <li>– wydobywa znaczenia dosłowne dzieła</li> <li>– omawia elementy związane z motywem wędrowki</li> <li>– nazywa rodzaje przestrzeni pokazane na obrazie</li> <li>– omawia postać przedstawioną na obrazie</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega perspektywa</li> <li>– układa monolog wewnętrzny</li> <li>– tworzy opis obrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy przedstawione na obrazie</li> <li>– wydobywa znaczenia przenośne dzieła</li> <li>– omawia znaczenia związane z motywem wędrowki</li> <li>– omawia przestrzeń pokazaną na obrazie,</li> <li>– omawia znaczenia związane z postacią przedstawioną na obrazie</li> <li>– omawia perspektywę obrazu</li> <li>– tworzy rozbudowany monolog wewnętrzny</li> <li>– tworzy ciekawy opis obrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia sytuację przedstawioną na obrazie</li> <li>– omawia znaczenia przenośne dzieła</li> <li>– łączy motyw wędrowki przedstawiony na obrazie z innymi dziełami</li> <li>– omawia znaczenia związane z przestrzenią ukazaną na obrazie</li> <li>– omawia malarskie sposoby pokazania postaci i związane z nią znaczenia</li> <li>– omawia znaczenia obrazu wynikające z wykorzystania perspektywy</li> <li>– tworzy rozbudowany monolog wewnętrzny związany ze znaczeniami obrazu</li> <li>– opisuje obraz – zwraca uwagę na środki języka malarskiego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem roli środków języka malarskiego dla tworzenia znaczeń naddanych dzieła</li> <li>– tworzy monolog wewnętrzny – podkreślają subiektywizm wypowiedzi i emocje</li> <li>– opisuje obraz ze szczególnym zwróceniem uwagi na wrażenia, jakie wywołuje na odbiorcy</li> </ul> |
| Wirtualny spacer – literackie gry planszowe                                   | – we wskazanym programie internetowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – we wskazanym programie internetowym opracowuje grę planszową                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – w samodzielnie wybranym programie internetowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | – w samodzielnie wybranym programie internetowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – samodzielnie tworzy ciekawą, o dużym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                          |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                           |
|                                                  | opracowuje (z pomocą) grę planszową                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | opracowuje grę planszową                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | opracowuje grę planszową, dodaje do niej zagadki literackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | stopniu skomplikowania literacką grę planszową                                                                                                                            |
| MAŁE OJCZYŹNY                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                           |
| Adam Mickiewicz<br><i>Pan Tadeusz</i>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza wybrane elementy świata przedstawionego</li> <li>– przypomina, co to jest wątek</li> <li>– odtwarza wybrane wydarzenie z fabuły utworu, wyjaśnia różnice między bohaterem indywidualnym i zbiorowym</li> <li>– krótko charakteryzuje wybranego bohatera</li> <li>– wie, kiedy bohatera nazywamy dynamicznym</li> <li>– zna epopeję jako gatunek, wie, co to jest geneza utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego, wymienia wątki utworu</li> <li>– odtwarza kilka wydarzeń z fabuły utworu</li> <li>– wymienia kilku bohaterów indywidualnych, określa, kto jest bohaterem zbiorowym</li> <li>– charakteryzuje wybranego bohatera</li> <li>– wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym</li> <li>– odróżnia epopeję od innych gatunków epickich</li> <li>– wyjaśnia, czym jest geneza utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– omawia wątki utworu</li> <li>– wskazuje i omawia najważniejsze wydarzenia fabuły</li> <li>– wyjaśnia, kto jest bohaterem indywidualnym, a kto zbiorowym w utworze</li> <li>– dokonuje pełnej charakterystyki wybranego bohatera</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika dynamizm w charakterystyce bohatera</li> <li>– wskazuje cechy epopei</li> <li>– zna podstawowe fakty związane z genezą utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia relacje między elementami świata przedstawionego</li> <li>– omawia związki wątków ze sobą</li> <li>– omawia sposób prowadzenia fabuły w utworze</li> <li>– omawia zależności między bohaterami indywidualnymi a bohaterem zbiorowym</li> <li>– dokonuje charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów</li> <li>– zestawia bohaterów dynamicznych i statycznych</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest epopeją</li> <li>– omawia genezę utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji utworu ze szczególnym uwzględnieniem jego znaczenia w polskiej kulturze</li> </ul> |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy  | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                     | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Olga Tokarczuk<br><i>Czas Prawieku</i>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wydobywa informacje z tekstu dotyczące prezentowanego miejsca</li> <li>– zna pojęcie <i>mityzacja</i></li> <li>– wylicza opisane elementy natury</li> <li>– zna pojęcie <i>mała ojczyzna</i></li> </ul>                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza wydobyte z tekstu informacje</li> <li>– wie, na czym polega mityzacja</li> <li>– wstępnie omawia przedstawione elementy natury</li> <li>– wyjaśnia, co oznacza termin <i>mała ojczyzna</i></li> </ul>                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje i odtwarza informacje dotyczące prezentowanego miejsca</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega mityzacja</li> <li>– dostrzega związki między przedstawionymi elementami natury</li> <li>– opowiada o przedstawionych elementach natury</li> <li>– wypowiada się o Prawieku jako małej ojczyźnie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada własnymi słowami, co wiadomo o opisywanym miejscu</li> <li>– wyjaśnia, jakie znaczenia związane są z mityzacją przestrzeni</li> <li>– omawia relacje między przedstawionymi elementami natury</li> <li>– wyjaśnia, co to znaczy, że Prawiek jest <i>małą ojczyzną</i></li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem konwencji obrazowania przestrzeni</li> </ul>                                                                                                      |
| Adam Pańczuk<br><i>Karczeby</i><br>(fotoreportaż) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyróżnia fotoreportaż spośród innych tekstów kultury</li> <li>– czyta ze zrozumieniem informacje dotyczące tytułu fotoreportażu</li> <li>– zna pojęcie <i>etymologia</i></li> <li>– przedstawia swoje odczucia związane z obejrzanymi fotografiami</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia podstawowe cechy fotoreportażu</li> <li>– wypowiada się na temat tytułu fotoreportażu</li> <li>– łączy pojęcie <i>etymologia</i> z pochodzeniem wyrazów</li> <li>– wypowiada się na temat obejrzanych fotografii</li> <li>– wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym</li> <li>– pisze opowiadanie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się fotoreportaż</li> <li>– odtwarza własnymi słowami informacje dotyczące tytułu fotoreportażu</li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>etymologia</i></li> <li>– omawia obejrzone fotografie</li> <li>– wyjaśnia symboliczne</li> </ul>                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swój stosunek do fotoreportażu jako tekstu kultury</li> <li>– tworzy wypowiedź związaną z tytułem fotoreportażu</li> <li>– korzystając ze słownika etymologicznego wyjaśnia pochodzenie słów</li> <li>– ocenia obejrzone fotografie</li> <li>– tworzy dłuższą, zwartą wypowiedź dotyczącą symboliki</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje fotoreportaż ze szczególnym uwzględnieniem funkcji środków kreujących metaforyczne znaczenia</li> <li>– pisze rozbudowane opowiadanie z elementami opisu i charakterystyki</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                           |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                           | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                          |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                           |
|                                                  | – dostrzega symbolikę niektórych elementów fotografii<br>– pisze proste opowiadanie                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                  | znaczenia elementów fotografii<br>– pisze ciekawe opowiadanie                                                                                                                                                                                                          | cyklu fotografii<br>– pisze opowiadanie, stosuje ciekawe rozwiązania fabularne                                                                                                                                                                                      |                                                                                           |
| <i>Mała ojczyzna</i>                             | – odtwarza najważniejsze informacje zawarte w artykule<br>– wie, że obok literatury pięknej istnieją teksty publicystyczne<br>– wydobywa najważniejsze myśli z artykułu<br>– dostrzega argumenty zawarte w tekście<br>– wyodrębnia akapity w tekście | – odtwarza i porządkuje informacje zawarte w tekście<br>– odróżnia publicystykę od literatury pięknej<br>– streszcza artykuł<br>– odtwarza główne argumenty zawarte w tekście<br>– omawia zawartość treściową kolejnych akapitów | – omawia najważniejsze informacje zawarte w artykule<br>– wyjaśnia, czym różni się publicystyka od literatury pięknej<br>– funkcjonalnie streszcza za artykuł<br>– odtwarza wszystkie argumenty zawarte w tekście<br>– określa związek między poszczególnymi akapitami | – odtwarza wywód zawarty w artykule<br>– wyjaśnia, dlaczego tekst należy do publicystyki<br>– pisze streszczenie przy zachowaniu wszystkich wymogów tej formy wypowiedzi<br>– ustosunkowuje się do argumentów zawartych w tekście<br>– wskazuje akapit synonimiczny | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego intencji |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy         | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                             | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                             | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                       |
|                                                          | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                        |
| Wirtualny spacer<br>– fotoreportaż                       | – przygotowuje prosty fotoreportaż o swoim regionie                                                                                                                                                                                                                                                            | – przygotowuje fotoreportaż o swoim regionie                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – przygotowuje ciekawy fotoreportaż o swoim regionie                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | – przygotowuje fotoreportaż o swoim regionie, dba o artystyczną formę fotografii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | – przygotowuje oryginalny, twórczy fotoreportaż o swoim regionie, za pomocą właściwych środków przekazuje w nim znaczenia metaforyczne |
| WIDZIEĆ SERCEM                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                        |
| Henryk Sienkiewicz<br><i>Quo vadis</i><br>WIDZIEĆ SERCEM | – wymienia elementy świata przedstawionego<br>– wyodrębnia główny wątek utworu<br>– wie, jakie wydarzenie można nazwać punktem kulminacyjnym<br>– zna powieść historyczną jako typ powieści<br>– odróżnia elementy fikcyjne od rzeczywistych<br>– przypomina, kiedy bohater jest statyczny, a kiedy dynamiczny | – omawia wybrane elementy świata przedstawionego<br>– wyodrębnia wątki w utworze<br>– wskazuje wydarzenie, które stanowi punkt kulminacyjny<br>– wie, że utwór jest powieścią historyczną<br>– wymienia elementy fikcyjne i rzeczywiste w powieści<br>– wskazuje bohatera statycznego i dynamicznego<br>– pisze podziękowanie | – porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– dostrzega zależności między wątkami<br>– opowiada przebieg wydarzenia będącego punktem kulminacyjnym<br>– wskazuje cechy powieści historycznej<br>– określa rolę elementów rzeczywistych w fabule<br>– wyjaśnia różnicę między bohaterem statycznym a dynamicznym<br>– pisze oryginalne podziękowanie | – omawia relacje między elementami świata przedstawianego<br>– omawia układ wątków<br>– omawia funkcję punktu kulminacyjnego w utworze<br>– wyjaśnia, dlaczego utwór jest powieścią historyczną<br>– omawia relacje między elementami fikcyjnymi i rzeczywistymi<br>– omawia funkcję bohaterów statycznych i dynamicznych w powieści<br>– pisze podziękowanie – zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji między elementami fikcyjnymi a historycznymi       |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                            | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                        | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                       | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                      |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                       |
|                                                  | – pisze proste podziękowanie                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                       |
| Jan Parandowski<br><i>Eros i Psyche</i>          | – czyta mit ze zrozumieniem<br>– wskazuje w tekście przykład frazeologizmu<br>– opowiada, jak w mitach jest przedstawiony Eros<br>– wymienia przykład utworu literackiego związanego tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i> | – opowiada płynnie treść mitu<br>– rozpoznaje w tekście frazeologizmy<br>– przedstawia swoje wyobrażenie Erosa<br>– wymienia kilka utworów literackich związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i> | – wypisuje wydarzenia mitu w postaci wątku<br>– wyjaśnia znaczenia wynikające z frazeologizmów<br>– opowiada jak wyobraża sobie Erosa<br>– wymienia różne utwory literackie związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i> | – wie, co to jest wątek, wyodrębnia wątek w tekście<br>– wyjaśnia funkcję frazeologizmów w tekście<br>– przedstawia swoje wyobrażenie Erosa, uzasadnia je<br>– wymienia utwory literackie związane tematycznie z mitem <i>Eros i Psyche</i> , przedstawia ich problematykę | – przedstawia w dłuższej wypowiedzi kulturową rolę mitu o Erosie o Psyche, jego związki z innymi tekstami literackimi |
| Wisława Szymborska<br><i>Miłość szczęśliwa</i>   | – wie, o czym mówi wiersz<br>– wie, kto to jest osoba mówiąca w utworze lirycznym<br>– cytuje pytania postawione w tekście                                                                                                    | – opowiada własnymi słowami, o czym mówi wiersz<br>– odróżnia osobę mówiącą od autora<br>– cytuje wersy, w których osoba mówiąca ujawnia swoje opinie                                                    | – formułuje temat utworu<br>– określa osobę mówiącą w tekście<br>– określa funkcję pytań postawionych w tekście                                                                                                               | – określa temat utworu w powiązaniu z innymi znanymi tekstami poświęconymi miłości<br>– odczytuje intencje osoby mówiącej                                                                                                                                                  | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz, w interpretacji wykorzystuje odniesienia do innych tekstów            |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy   | Wymagania                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                  | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                             | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                        | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                     |
|                                                    | Uczeń                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                      |
| Antonio Canova<br><i>Eros i Psyche</i><br>(rzeźba) | – wie, kogo przedstawia rzeźba<br>– wie, że dzieło ma dynamiczny charakter<br>– w prosty sposób opisuje sposób przedstawienia postaci<br>– wstępnie określa swoje odczucia wywołane oglądaną rzeźbą | – dostrzega związek rzeźby z mitem<br>– wie, co może być źródłem dynamizmu i wstępnie go wyjaśnia<br>– opisuje sposób przedstawienia postaci,<br>– nazywa swoje odczucia związane z oglądaną rzeźbą | – wypowiada się na temat związku rzeźby z mitem<br>– wskazuje sposoby uzyskania dynamizmu<br>– wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci<br>– nazywa uczucia wyrażane przez ukazane postacie | – wyjaśnia, na czym polega związek rzeźby z mitem<br>– wyjaśnia, co jest źródłem dynamizmu rzeźby<br>– w szczegółowy sposób opisuje sposób przedstawienia postaci<br>– wypowiada się na temat emocji wyrażanych i wywoływanych przez rzeźbę | – tworzy rozwiniętą wypowiedź na temat znaczeń wynikających z rzeźby, łączy je ze środkami wyrazu wykorzystanymi przez artystę oraz z treściami mitu |
| Wirtualny spacer<br>– motyw miłości w antologii    | – korzystając z pomocy, tworzy prostą antologię dzieł o tematyce miłosnej                                                                                                                           | – tworzy prostą antologię dzieł o tematyce miłosnej                                                                                                                                                 | – tworzy antologię dzieł o tematyce miłosnej                                                                                                                                                             | – tworzy zróżnicowaną antologię dzieł o tematyce miłosnej                                                                                                                                                                                   | – tworzy zróżnicowaną antologię dzieł o tematyce miłosnej, wyjaśnia zasady doboru i ułożenia materiału                                               |
| OCALIĆ TOŻSAMOŚĆ                                   |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                      |
| Stefan Żeromski<br><i>Szyfrowe prace</i>           | – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– krótko opowiada o gimnazjum kleryckim                                                                                                 | – porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– krótko opowiada, jak przebiegała nauka w kleryckim gimnazjum                                                                                      | – omawia elementy świata przedstawionego,<br>– przedstawia rozwiniętą wypowiedź o przebiegu nauki w kleryckim gimnazjum                                                                                  | – omawia relacje między elementami świata przedstawionego<br>– ocenia, jak przebiegała nauka w kleryckim gimnazjum                                                                                                                          | – samodzielnie analizuje i interpretuje powieść ze szczególnym uwzględnieniem problemu dojrzewania                                                   |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                             |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                         | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                         | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                       | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                            |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                             |
|                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pojęcie rusyfikacji</li> <li>– przedstawia Bernarda Zygiera</li> <li>– wyjaśnia, jak rozumie pojęcie <i>motyw postępowania</i></li> <li>– opowiada o lekcji języka polskiego</li> </ul>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja</li> <li>– zbiera informacje o Bernardzie Zygierze</li> <li>– wskazuje motywy postępowania głównych bohaterów</li> <li>– opowiada o reakcjach uczniów i nauczyciela na recytację <i>Reduty Ordona</i></li> </ul>                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia sposoby przeciwstawiania się rusyfikacji</li> <li>– porządkuje informacje o Bernardzie Zygierze</li> <li>– omawia motywy postępowania bohaterów</li> <li>– wyjaśnia, jaką rolę odegrała recytacja <i>Reduty Ordona</i> w budzeniu świadomości narodowej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia sposoby przeciwstawiania się rusyfikacji</li> <li>– przedstawia i charakteryzuje Bernarda Zygiera</li> <li>– ocenia motywy postępowania postaci</li> <li>– wypowiada się na temat roli literatury w życiu narodu</li> </ul>                                                | do poczucia tożsamości narodowej                                                                            |
| Maria Dąbrowska<br>Marcin Kozera                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje najważniejsze elementy świata przedstawionego</li> <li>– dostrzega obecność narratora</li> <li>– przedstawia najważniejsze informacje dotyczące tytułowego bohatera</li> <li>– opowiada o rozterkach bohatera</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego</li> <li>– przypomina informacje na temat narratora i narracji</li> <li>– przedstawia i charakteryzuje tytułowego bohatera</li> <li>– szereguje wydarzenia pokazujące dojrzewanie bohatera</li> <li>– rozumie pojęcie tożsamości narodowej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o elementach świata przedstawionego</li> <li>– określa narratora</li> <li>– omawia relacje bohatera ze światem</li> <li>– opowiada, jak bohater zyskał poczucie przynależności narodowej</li> <li>– krótko wyjaśnia</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– streszcza utwór</li> <li>– omawia rolę narratora w utworze</li> <li>– omawia zmiany w świadomości tytułowego bohatera</li> <li>– łączy opowieść o dojrzewaniu bohatera ze znaczeniami naddanymi tekstu</li> <li>– wypowiada się na temat poczucia tożsamości narodowej</li> </ul> | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem dydaktycznego przesłania tekstu |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy           | Wymagania                                                                                                        |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                            | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                               | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                  | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                              | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                       | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                           |
|                                                            | Uczeń                                                                                                            |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                            |
|                                                            | – zna pojęcie tożsamości narodowej                                                                               |                                                                                                                                    | pojęcie tożsamości narodowej                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                            |
| Jan Paweł II<br><i>Pamięć i tożsamość</i>                  | – wie, o czym mówi tekst<br>– odtwarza główne tezy autora na temat patriotyzmu<br>– wyodrębnia w tekście akapity | – odtwarza wywód autora własnymi słowami<br>– odtwarza poglądy autora na temat patriotyzmu<br>– wie, na czym polega rytm akapitowy | – relacjonuje, o czym mówi autor w swoim wywodzie<br>– na podstawie tekstu i wypowiedzi się na temat patriotyzmu<br>– określa zawartość treściową poszczególnych akapitów | – wyjaśnia, jak autor tłumaczy pochodzenie i znaczenie słowa <i>ojczyzna</i><br>– na podstawie własnych przemyśleń wypowiada się na temat patriotyzmu<br>– omawia relacje między akapitami | – przygotowuje zestaw ćwiczeń słownikowych związanych z pojęciem <i>ojczyzna</i>                           |
| Wirtualny spacer<br>– tworzenie GIF-ów                     | – wybiera obrazy do animacji, korzystając z pomocy, tworzy proste GIF-y                                          | – wybiera obrazy do animacji, tworzy proste GIF-y                                                                                  | – wybiera obrazy do animacji, tworzy oryginalne GIF-y                                                                                                                     | – uzasadnia wybór obrazów do animacji, tworzy ciekawe i oryginalne GIF-y                                                                                                                   | – tworzy oryginalne, ciekawe GIF-y wyrażnie eksponujące intencje twórcy                                    |
| NA REGIONALNĄ NUTĘ                                         |                                                                                                                  |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                            |
| Kazimierz Przerwa-Tetmajer<br><i>O Zwyrtale muzykancie</i> | – odczytuje płynnie tekst<br>– wie, co to jest dialektyzm<br>– zna terminy <i>gwara</i> i <i>dialekt</i>         | – tłumaczy wybrane fragmenty tekstu na język literacki<br>– podaje przykłady dialektyzmów<br>– wie, co to jest gwara i             | – korzysta z przypisów przy tłumaczeniu tekstu na język literacki<br>– podaje różne przykłady dialektyzmów                                                                | – tłumaczy tekst na język literacki<br>– dzieli dialektyzmy na różne rodzaje<br>– wyjaśnia, co to jest gwara i dialekt                                                                     | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nim filozofii życia |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                  | Wymagania                                                                                                                                    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                           |                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                           | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                            | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                      | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                   |
|                                                                   | Uczeń                                                                                                                                        |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                           |                                                                                                    |
|                                                                   | – krótko wypowiada się na temat bohatera                                                                                                     | dialekt<br>– opowiada o bohaterze                                                                                                                            | – rozróżnia gwarę i dialekt<br>– wypowiada się na temat sposobu życia i myślenia bohatera                                                           | – omawia filozofię życia bohatera                                                                                                                         |                                                                                                    |
| <b>Władysław Reymont</b><br><b>Chłopi (frag.)</b>                 | – wyjaśnia, czego dotyczy narracja fragmentu<br>– zna pojęcie <i>stylizacja gwarowa</i><br>– rozpoznaje dynamiczny charakter wypowiedzi      | – omawia narrację fragmentu<br>– wie, na czym polega stylizacja gwarowa<br>– wskazuje podstawowe środki językowe dynamizujące wypowiedź                      | – wyodrębnia w narracji części tematyczne<br>– wyjaśnia, na czym polega stylizacja gwarowa<br>– nazywa wszystkie środki dynamizujące wypowiedź      | – charakteryzuje narratora<br>– omawia znaczenie stylizacji gwarowej we fragmencie<br>– omawia sposoby dynamizowania wypowiedzi w kontekście jej tematyki | – samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem dynamiki wypowiedzi |
| <b>Stanisław Witkiewicz</b><br><b>Willa Koliba (architektura)</b> | – rozpoznaje architekturę jako dziedzinę sztuki<br>– zna pojęcie stylu architektonicznego<br>– wie, że budynek reprezentuje styl zakopiański | – przedstawia wrażenia, jakie wywołuje na nim budowla<br>– wyjaśnia ogólnie pojęcie stylu architektonicznego<br>– wymienia główne cechy stylu zakopiańskiego | – wymienia charakterystyczne elementy budowli<br>– wyjaśnia pojęcie stylu architektonicznego<br>– wymienia konstytutywne cechy stylu zakopiańskiego | – omawia charakterystyczne cechy budowli<br>– wyjaśnia, co składa się na styl architektoniczny<br>– omawia styl zakopiański                               | – wyczerpująco omawia budowlę ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki jej stylu architektonicznego |
| <b>Wirtualny spacer – projekt fanpage’a</b>                       | – zbiera podstawowe informacje o kulturze regionu                                                                                            | – zbiera informacje o kulturze regionu<br>– tworzy fanpage                                                                                                   | – zbiera ważne informacje o kulturze                                                                                                                | – zbiera i porządkuje ważne informacje o kulturze regionu<br>– tworzy i prowadzi fanpage                                                                  | – jest znawcą kultury regionu, tworzy i                                                            |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy         | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                    | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                             |
|                                                          | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                              |
|                                                          | – korzystając z pomocy, tworzy fanpage                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                      | regionu<br>– tworzy fanpage                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | aktywnie prowadzi fanpage                                                                                                    |
| STRACONE POKOLENIE                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                              |
| Krzysztof Kamil Baczyński<br><i>Z głową na karabinie</i> | – zna termin <i>pokolenie Kolumbów</i><br>– wie, że niektóre elementy utworu mają znaczenie symboliczne<br>– wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą<br>– przypomina, na czym polega kontrast jako środek poetycki<br>– zna pojęcie <i>peryfraza</i><br>– ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego | – wie, jakie pokolenia nazywamy pokoleniem Kolumbów<br>– rozpoznaje elementy symboliczne<br>– rozpoznaje podmiot liryczny<br>– rozpoznaje kontrast<br>– wskazuje peryfrazę<br>– wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia wojennego | – wyjaśnia znaczenie nazwy <i>pokolenie Kolumbów</i><br>– wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych<br>– charakteryzuje podmiot liryczny<br>– wyjaśnia, które elementy zostały zestawione na zasadzie kontrastu<br>– wyjaśnia, czego dotyczy peryfraza<br>– wypowiada się wyczerpująco na temat tragizmu pokolenia wojennego | – omawia pochodzenie i znaczenie terminu <i>pokolenie Kolumbów</i><br>– interpretuje znaczenia elementów symbolicznych w kontekście całości utworu<br>– omawia podmiot liryczny jako reprezentanta pokolenia<br>– wyjaśnia funkcję kontrastu<br>– wyjaśnia funkcję peryfrazy<br>– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu pokolenia Kolumbów |
| Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Elegia</i>                 | – wie, że utwór jest elegią                                                                                                                                                                                                                                                                                       | – wie, czym cechuje się elegia<br>– rozpoznaje osobę mówiącą                                                                                                                                                                         | – wyjaśnia, czym cechuje się elegia jako gatunek                                                                                                                                                                                                                                                                              | – wyjaśnia, dlaczego utwór jest elegią                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze                                                                            |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                       | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                               | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                              | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                  | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                         |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                          |
| o [chłopcu polskim]                              | – wskazuje formy gramatyczne pozwalające wyróżnić osobę mówiącą<br>– rozpoznaje bohatera lirycznego<br>– przypomina, na czym polega kontrast<br>– wskazuje przykład metafory             | – wskazuje bohatera lirycznego<br>– rozpoznaje kontrast w wierszu<br>– rozpoznaje metafory w utworze                                                                                                                            | liryczny<br>– charakteryzuje osobę mówiącą<br>– omawia bohatera lirycznego utworu<br>– wyjaśnia, z czym jest związany kontrast w wierszu<br>– wyjaśnia znaczenia metaforyczne                                                             | – omawia relację między osobą mówiącą i bohaterem lirycznym<br>– tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym<br>– wyjaśnia funkcję kontrastu<br>– interpretuje znaczenia wynikające z metafor                                                                                             | szczególnym uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu bohaterów                                                                       |
| Zbigniew Herbert<br><i>Nike, która się waha</i>  | – wie, kim była Nike<br>– zna pojęcie <i>reinterpretacja</i><br>– wskazuje bohatera lirycznego<br>– wie, że bohater jest postacią tragiczną<br>– wie, że utwór reprezentuje wiersz wolny | – rozpoznaje motywy mitologiczne w wierszu<br>– wie, na czym polega reinterpretacja<br>– przedstawia bohatera lirycznego<br>– krótko wyjaśnia, dlaczego bohater jest postacią tragiczną<br>– wie, czym cechuje się wiersz wolny | – omawia motywy mitologiczne wykorzystane w wierszu<br>– wyjaśnia, na czym polega reinterpretacja w wierszu<br>– charakteryzuje bohatera lirycznego<br>– omawia tragizm bohatera lirycznego<br>– wymienia wszystkie cechy wiersza wolnego | – wyjaśnia znaczenia motywów mitologicznych występujących w wierszu<br>– formułuje znaczenia związane z reinterpretacją motywów mitologicznych<br>– tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym<br>– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm bohatera<br>– omawia budowę utworu | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń związanych z reinterpretacją motywów mitologicznych |
| Andrzej Wróblewski                               | – dostrzega podobieństwa tematyczne i estetyczne                                                                                                                                         | – wskazuje podobieństwa tematyczne i estetyczne obu obrazów                                                                                                                                                                     | – wypowiada się na temat podobieństw tematycznych i                                                                                                                                                                                       | – omawia wyczerpująco podobieństwa tematyczne i estetyczne obu obrazów                                                                                                                                                                                                                                | – samodzielnie analizuje i interpretuje obrazy ze szczególnym                                                                            |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy              | Wymagania                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                        | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                            | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                      | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                        |
|                                                               | Uczeń                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                         |
| <i>Matka z zabitym dzieckiem</i><br><i>Syn i zabita matka</i> | obu obrazów<br>– dostrzega znaczącą kolorystykę obrazów<br>– dostrzega główną zasadę kompozycyjną obrazów<br>– wymienia bohaterów obrazów<br>– zna pojęcie styl malarstwa | – omawia kolorystykę obrazów<br>– omawia kompozycję obrazów<br>– wypowiada się na temat bohaterów obrazów<br>– wie, co składa się na styl malarstwa | estetycznych obrazów<br>– omawia funkcję kolorów na obrazach<br>– wypowiada się na temat kompozycji obrazów<br>– zestawia bohaterów obrazów<br>– wymienia główne cechy stylu malarstwa A. Wróblewskiego | – wyjaśnia symboliczne znaczenia kolorystyki obrazów<br>– wskazuje znaczenia wynikające z kompozycji obrazów<br>– omawia relacje zachodzące między bohaterami obrazów i sposób ich zobrazowania<br>– omawia styl malarstwa autora obrazów | uwzględnieniem środków języka malarskiego wykorzystanych dla kreowania znaczeń                          |
| Wirtualny spacer<br>– profil osobowy bohatera                 | – korzystając z pomocy, przygotowuje prosty profil osobowy                                                                                                                | – przygotowuje prosty profil osobowy                                                                                                                | – przygotowuje profil osobowy                                                                                                                                                                           | – przygotowuje rozbudowany profil osobowy                                                                                                                                                                                                 | – samodzielnie przygotowuje rozbudowany, ciekawy profil osobowy                                         |
| W OGNIU WALKI                                                 |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                         |
| Arkady Fiedler<br><i>Dywizjon 303</i>                         | – zna najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– wydobywa podstawowe informacje<br>– odróżnia literaturę faktu od literatury                                      | – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– wydobywa najważniejsze informacje<br>– wie, kiedy utwór należy do literatury faktu    | – porządkuje najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– wydobywa informacje<br>– wyjaśnia, dlaczego utwór należy do literatury faktu                                                            | – omawia najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– wydobywa i porządkuje informacje<br>– omawia utwór jako tekst reprezentujący literaturę faktu                                                                                 | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego walorów dokumentarnych |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy       | Wymagania                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                        | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                         | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                 | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                               | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                           | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                             |
|                                                        | Uczeń                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                              |
|                                                        | <p>pięknej</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia wybranych bohaterów</li> <li>zna środki językowe dynamizujące wypowiedź</li> <li>krótko opowiada wybrane wydarzenia</li> </ul>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>krótko charakteryzuje wybranych bohaterów</li> <li>nazywa środki językowe dynamizujące wypowiedź</li> <li>opowiada krótko przebieg najważniejszych wydarzeń</li> </ul>                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje wybranych bohaterów</li> <li>wie, jakich środków językowych użyć dla zdynamizowania wypowiedzi</li> <li>opowiada przebieg wydarzeń</li> </ul>                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>charakteryzuje bohaterów</li> <li>stosuje środki językowe dynamizujące wypowiedź</li> <li>w rozwinięty sposób opowiada przebieg wydarzeń</li> </ul>                                                                                     |                                                                                                                                                              |
| Melchior Wańkowicz<br><i>Szkice spod Monte Cassino</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wie, o czym mówi fragment</li> <li>nazywa emocje wybranych bohaterów</li> <li>rozpoznaje reportaż jako gatunek</li> <li>stara się brać udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia wybrane elementy przedstawionej rzeczywistości</li> <li>nazywa emocje bohaterów</li> <li>wie, czym jest reportaż jako forma wypowiedzi</li> <li>bierze udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia wszystkie elementy przedstawionej rzeczywistości</li> <li>omawia emocje bohaterów</li> <li>przeciwnych stron konfliktu</li> <li>wymienia cechy reportażu</li> <li>bierze czynny udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>omawia tematykę i problematykę fragmentu utworu</li> <li>omawia źródła emocji bohaterów</li> <li>omawia cechy reportażu jako formy wypowiedzi,</li> <li>bierze czynny udział w dyskusji, nawiązuje do wypowiedzi przedmówców</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem motywacji działania bohaterów</li> </ul> |
| Jacek Dukaj<br><i>Xavras Wyzryn</i>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego</li> <li>wie, czego dotyczy konflikt</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>zbiera podstawowe informacje o elementach świata przedstawionego</li> <li>opowiada o konflikcie</li> <li>opowiada o motywach</li> </ul>                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>porządkuje informacje o świecie przedstawionym</li> <li>relacjonuje przebieg konfliktu</li> </ul>                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>prezentuje informacje o świecie przedstawionym</li> <li>prezentuje przyczyny i przebieg konfliktu</li> <li>ocenia motywy działania</li> </ul>                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem oceny postaw bohaterów</li> </ul>           |

AUTOR: Ewa Nowak



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                          | Wymagania                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                               | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                 | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                    | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                             | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                            |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                             |
|                                                                           | – prezentuje działania bohaterów<br>– wyjaśnia, jak mogą przejawiać się postawy patriotyczne                                                                                                                     | działania bohaterów<br>– wyjaśnia, czym wyraża się patriotyzm bohaterów                                                                                                                                           | – ustosunkowuje się do działań bohaterów<br>– omawia postawy patriotyczne bohaterów                                                                                                                                             | bohaterów<br>– wypowiada się na temat postaw patriotycznych                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                             |
| Janusz Ordon,<br>Rafał Urbański<br><i>Wieża</i> (komiks)                  | – odróżnia komiks od innych tekstów kultury<br>– uważnie ogląda warstwę obrazową komiksu<br>– czyta ze zrozumieniem warstwę językową komiksu<br>– nazywa emocje bohaterów<br>– opowiada najważniejsze wydarzenia | – zna komiks jako tekst kultury<br>– omawia warstwę obrazową komiksu<br>– omawia warstwę językową komiksu<br>– wyjaśnia, jak zostały pokazane emocje bohaterów<br>– relacjonuje przebieg najważniejszych wydarzeń | – wyjaśnia, czym cechuje się komiks jako tekst kultury<br>– wypowiada się na temat warstwy obrazowej komiksu<br>– wyjaśnia, czego dotyczy warstwa językowa komiksu<br>– omawia emocje bohaterów<br>– opowiada przebieg wydarzeń | – omawia wyróżniki komiksu jako specyficznego tekstu kultury<br>– ocenia warstwę obrazową komiksu<br>– ocenia warstwę językową komiksu<br>– wskazuje źródła emocji bohaterów<br>– relacjonuje własnymi słowami przebieg wydarzeń | – samodzielnie analizuje i interpretuje komiks ze szczególnym uwzględnieniem typowych dla komiksu środków wyrazu                            |
| Wirtualny spacer<br>– nagrania wspomnień osób pamiętających czasy wojenne | – zbiera najważniejsze informacje na wskazany temat<br>– przeprowadza krótką rozmowę z wybraną osobą, korzystając z                                                                                              | – zbiera informacje na wskazany temat<br>– przeprowadza rozmowę z wybraną osobą<br>– nagrywa krótki film                                                                                                          | – zbiera ciekawe informacje na wskazany temat<br>– przeprowadza interesującą rozmowę z wybraną osobą<br>– nagrywa film                                                                                                          | – zbiera bogate informacje na ustalony przez siebie temat<br>– przeprowadza ciekawą rozmowę z wybraną osobą<br>– nagrywa ciekawy film                                                                                            | – samodzielnie zbiera, selekcjonuje i porządkuje informacje na ustalony przez siebie temat, przeprowadza interesującą, wyczerpującą rozmowę |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                          |                                   |                              |                                      |                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca) | podstawowe<br>(ocena dostateczna) | rozszerzone<br>(ocena dobra) | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra) | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                 |
|                                                  | Uczeń                              |                                   |                              |                                      |                                                                                                  |
|                                                  | <p>pomocy, nagrywa krótki film</p> |                                   |                              |                                      | <p>z wybraną osobą, nagrywa interesujący film, w którym wykorzystuje środki języka filmowego</p> |
| SPRAWDZIAN PRZYJAŹNI                             |                                    |                                   |                              |                                      |                                                                                                  |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy  | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                               |
|                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                |
| Aleksander Kamiński<br><i>Kamienie na szaniec</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypisuje utwór do literatury faktu</li> <li>– wydobywa podstawowe informacje związane ze światem przedstawionym</li> <li>– zna realia okupacyjnej rzeczywistości</li> <li>– zna pojęcie <i>pokolenie</i></li> <li>– zna pojęcie <i>tragizm</i></li> <li>– przedstawia bohaterów</li> <li>– według wzoru tworzy opis sytuacji</li> <li>– stara się brać udział w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się literatura faktu</li> <li>– zbiera najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym</li> <li>– przedstawia realia okupacyjnej rzeczywistości</li> <li>– wie, jaką grupę ludzi nazywamy pokoleniem</li> <li>– ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– tworzy opis sytuacji</li> <li>– przedstawia argumenty w dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym cechuje się literatura faktu</li> <li>– odtwarza najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym</li> <li>– opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości</li> <li>– wyjaśnia, co łączy ludzi należących do pokolenia wojennego</li> <li>– omawia tragizm pokolenia wojennego</li> <li>– dokonuje pełnej charakterystyki postaci</li> <li>– tworzy dynamiczny opis sytuacji</li> <li>– bierze udział w dyskusji, przedstawia argumenty</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wypowiada się o utworze w kontekście literatury faktu</li> <li>– prezentuje w ciekawy sposób informacje związane ze światem, przedstawionym</li> <li>– uzupełnia realia okupacyjnej rzeczywistości samodzielnie zdobytą wiedzą o tych czasach</li> <li>– opowiada o pokoleniu wojennym</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego</li> <li>– dokonuje charakterystyki porównawczej bohaterów</li> <li>– tworzy dynamiczny opis sytuacji spełniający wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> <li>– bierze aktywny udział w dyskusji, ustosunkowuje się do argumentów innych uczestników dyskusji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                             | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                     | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                           | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                          |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                           |
| Monika Kowaleczko-Szumowska<br><i>Galop'44</i>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje elementy świata przedstawionego</li> <li>– opowiada wybrane wydarzenia</li> <li>– przedstawia bohaterów</li> <li>– według podanego wzoru pisze recenzję książki</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego</li> <li>– opowiada o najważniejszych wydarzeniach</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– pisze recenzję książki</li> </ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego</li> <li>– opowiada o wydarzeniach</li> <li>– dokonuje pełnej charakterystyki postaci</li> <li>– pisze rozwiniętą recenzję książki</li> </ul>                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach</li> <li>– ocenia bohaterów</li> <li>– pisze recenzję, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów</li> </ul>                                            |
| Jan Komasa<br><i>Miasto 44</i> (film fabularny)  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uważnie ogląda film</li> <li>– rozpoznaje najważniejsze środki języka filmowego</li> <li>– zwraca uwagę na grę aktorską</li> <li>– dostrzega w filmie efekty specjalne</li> </ul>     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje elementy świata przedstawionego</li> <li>– rozpoznaje użyte środki języka filmowego</li> <li>– wypowiada się na temat gry aktorskiej</li> <li>– wymienia przykłady efektów specjalnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego</li> <li>– omawia funkcję środków języka filmowego</li> <li>– wstępnie ocenia grę aktorską</li> <li>– wypowiada się na temat wykorzystanych w filmie efektów specjalnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– wyjaśnia, jak za pomocą określonych środków języka filmowego zostały przekazane znaczenia</li> <li>– ocenia grę aktorską</li> <li>– omawia znaczenie efektów specjalnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem środków języka filmowego wykorzystanych do kreowania znaczeń</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                 | Wymagania                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                              | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                         | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                   |
|                                                                  | Uczeń                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    |
| Wirtualny spacer<br>– wystawa związana z pokoleniem Kolumbów     | – szuka we wskazanych źródłach materiałów<br>– bierze udział w przygotowaniu ekspozycji                                              | – wybiera odpowiednie materiały na wystawę<br>– przygotowuje ekspozycję                                                                                                                                                                        | – świadomie wybiera materiały, porządkuje je<br>– tworzy przemyślaną ekspozycję                                                                                                                                      | – gromadzi, selekcjonuje i porządkuje materiały na wystawę<br>– przygotowuje ciekawą, przemyślaną ekspozycję                                                                                                                        | – samodzielnie dobiera, porządkuje wartościowe materiały na wystawę, organizuje ich przemyślaną ekspozycję według przyjętych zasad |
| UWIKŁANI W HISTORIĘ                                              |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                    |
| Miron Białoszewski<br><i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> | – wie, że utwór jest pamiętnikiem<br>– wydobywa informacje dotyczące powstańczej codzienności<br>– dostrzega dynamikę i emocjonalizm | – wie, czym cechuje się pamiętnik jako forma wypowiedzi<br>– odtwarza najważniejsze informacje związane z powstańczą codziennością<br>– wskazuje w tekście środki językowe oddające dynamizm i emocje<br>– wie, czym cechuje się język mówiony | – wyjaśnia, czym cechuje się pamiętnik jako forma wypowiedzi<br>– odtwarza powstańczą codzienność<br>– rozpoznaje i nazywa środki językowe oddające dynamizm i emocje<br>– wskazuje cechy języka mówionego w tekście | – omawia utwór w kontekście jego gatunku<br>– opowiada własnymi słowami o powstańczej codzienności<br>– stosuje funkcjonalnie środki językowe oddające dynamizm i emocje<br>– omawia efekty zastosowania języka mówionego w tekście | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem jego formy i języka                                    |
| Czesław Miłosz<br><i>Piosenka o porcelanie</i>                   | – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne<br>– wskazuje zdrobienia<br>– wie, na czym polega apostrofa                   | – wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– ustala, czego dotyczą zdrobienia<br>– wskazuje apostrofę<br>– rozpoznaje osobę mówiącą                                                                                                    | – omawia elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– omawia funkcję zdrobnień<br>– omawia funkcję                                                                                                                      | – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych<br>– omawia znaczenia wynikające z zastosowania zdrobnień<br>– omawia znaczenia wynikające z zastosowania apostrofy                                                                    | – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem jego metaforyki                                       |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                 |                                                                                     |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                        | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                 | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                    |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                     |                                                                                     |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                     |
|                                                  | – wskazuje formy pozwalające rozpoznać osobę mówiącą<br>– łączy tekst z rzeczywistością wojenną                           | – formułuje problematykę utworu                                                     | apostrofy<br>– wypowiada się na temat osoby mówiącej<br>– wyjaśnia, jak ujawnia się rzeczywistość wojenna w wierszu | – charakteryzuje osobę mówiącą<br>– omawia znaczenia wiersza z perspektywy rzeczywistości wojennej                                                                                                                   |                                                                                                                     |
| Ekspozyty z Muzeum Powstania Warszawskiego       | – uważnie ogląda ekspozyty<br>– według wzoru sporządza notatkę<br>– prezentuje pierwsze wrażenia po obejrzeniu ekspozycji | – opowiada o ekspozycjach<br>– sporządza notatkę, wypowiada się na temat ekspozycji | – opisuje ekspozyty<br>– sporządza funkcjonalną notatkę<br>– omawia ekspozycję                                      | – omawia ekspozyty w kontekście ich wartości informacyjnej i emocjonalnej<br>– sporządza notatkę – zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi<br>– ocenia rolę ekspozycji w kształtowaniu świadomości narodowej | – wyczerpująco omawia ekspozyty ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w zachowaniu pamięci o powstaniu warszawskim |
| Wirtualny spacer – relacja z powstania           | – we wskazanych źródłach szuka materiałów<br>– korzystając z pomocy, sporządza krótką relację                             | – zbiera odpowiednie materiały<br>– przedstawia krótką relację                      | – selekcjonuje materiały<br>– wykorzystuje je do przedstawienia ciekawej relacji                                    | – porządkuje i selekcjonuje materiały<br>– sporządza ciekawą relację                                                                                                                                                 | – samodzielnie wyszukuje ciekawe materiały, porządkuje je, przedstawia w ciekawej, wyczerpującej relacji            |
| WOJENNA GROZA                                    |                                                                                                                           |                                                                                     |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                     |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy      | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                            | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                           | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                         |
|                                                       | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                          |
| Karolina Lanckorońska<br><i>Wspomnienia wojenne</i>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia literaturę faktu od literatury pięknej</li> <li>– wydobywa podstawowe informacje z tekstu</li> <li>– zna pojęcie <i>reifikacja</i></li> <li>– cytuje fragment, w którym jest mowa o moralności</li> </ul>                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zalicza tekst do literatury faktu</li> <li>– gromadzi informacje z tekstu</li> <li>– wyjaśnia pojęcie <i>reifikacja</i></li> <li>– odtwarza poglądy autorki na temat moralności</li> </ul>                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym wyróżnia się literatura faktu</li> <li>– porządkuje informacje wydobyte z tekstu</li> <li>– wyjaśnia, jak wykorzystana została reifikacja w tekście</li> <li>– omawia poglądy autorki na temat moralności</li> </ul>                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu</li> <li>– opowiada o realiach obozowych</li> <li>– omawia funkcję reifikacji w tekście</li> <li>– ustosunkowuje się do poglądów autorki na temat moralności</li> </ul>                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje fragment ze szczególnym uwzględnieniem problematyki moralności</li> </ul> |
| Bogdan Bartnikowski<br><i>Dzieciństwo w pasiakach</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina, co może być motywem</li> <li>– wydobywa podstawowe informacje z tekstu</li> <li>– odtwarza najważniejsze informacje o życiu w obozie</li> <li>– przypomina informacje o rodzajach narracji</li> <li>– wie, że niektóre elementy w tekście mogą mieć znaczenia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzega w tekście motyw dzieciństwa</li> <li>– wydobywa informacje z tekstu</li> <li>– odtwarza realia obozowe</li> <li>– nazywa rodzaj narracji występujący w utworze</li> <li>– wskazuje element symboliczny</li> <li>– dostrzega lapidarność stylu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jak został pokazany w tekście motyw dzieciństwa</li> <li>– porządkuje informacje z tekstu</li> <li>– opowiada o realiach obozowych</li> <li>– przytacza informacje o narratorze</li> <li>– omawia sposób wprowadzenia do fabuły elementu symbolicznego</li> <li>– omawia styl utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia motyw dzieciństwa pokazanego w tekście z innymi utworami</li> <li>– omawia własnymi słowami informacje z tekstu</li> <li>– wyraża własną opinię o realiach obozowych</li> <li>– omawia funkcję narracji pierwszoosobowej</li> <li>– wyjaśnia znaczenia związane z symbolem bochenka chleba</li> <li>– wyjaśnia, jak styl utworu wpływa na jego emocjonalną wymowę</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem symboliki</li> </ul>            |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                                     | Wymagania                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                      | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                            | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                  | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                   | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                               | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                           |
|                                                                                      | Uczeń                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                            |
|                                                                                      | symboliczne<br>– wie, na czym polega lapidarność stylu                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                            |
| Zbigniew Libera<br><i>Obóz koncentracyjny</i><br><i>Lego</i> (instalacja plastyczna) | – wie, że wśród dzieł plastycznych znajdują się instalacje plastyczne<br>– wskazuje elementy dzieła<br>– zna pojęcie prowokacji artystycznej<br>– odróżnia kulturę masową od kultury wysokiej | – rozpoznaje instalację plastyczną wśród innych tekstów kultury<br>– omawia wygląd instalacji plastycznej Libery<br>– wie, na czym polega i czemu służy prowokacja artystyczna<br>– wie, czym cechuje się kultura masowa           | – wyjaśnia, czym jest instalacja plastyczna<br>– opisuje instalację plastyczną Libery<br>– wyjaśnia, co w dziele Libery ma charakter prowokacji artystycznej<br>– omawia cechy kultury masowej | – porównuje instalację z innymi dziełami plastycznymi<br>– przedstawia swoją ocenę dzieła<br>– ocenia instalację jako prowokację artystyczną<br>– ocenia wytwory kultury masowej                                                                   | – samodzielnie analizuje i interpretuje instalację ze szczególnym uwzględnieniem intencji twórcy i sposobów jej przekazywania                              |
| Wirtualny spacer<br>– fotograficzna prezentacja miejsc pamięci                       | – potrafi wskazać przynajmniej jedno miejsce pamięci w swoim regionie<br>– wykonuje zdjęcie tego miejsca<br>– gromadzi o nim informacje<br>– prezentuje fotografie miejsca pamięci            | – zna miejsca pamięci w swoim regionie<br>– wykonuje fotografie miejsc pamięci<br>– wyszukuje informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie<br>– przygotowuje fotograficzną prezentację miejsc pamięci w swoim regionie | – wymienia miejsca pamięci w swoim regionie<br>– wykonuje staranne fotografie miejsc pamięci<br>– gromadzi informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie<br>– przygotowuje          | – opowiada o miejscach pamięci w swoim regionie<br>– wykonuje artystyczne fotografie miejsc pamięci<br>– selekcjonuje i porządkuje informacje związane z miejscami pamięci w swoim regionie<br>– przygotowuje atrakcyjną fotograficzną prezentację | – ma obszerną wiedzę na temat miejsc pominięci w swoim regionie, wykonuje ich dokumentację<br>– prezentuje je w ciekawy, oryginalny sposób na fotografiach |

AUTOR: Ewa Nowak



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                 |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                  |
|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | wyczerpującą fotograficzną prezentację miejsc pamięci w swoim regionie                                                                                                                                                                                                                                                            | miejsc pamięci w swoim regionie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                  |
| CZAS POGARDY                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                  |
| Ida Fink<br><i>Wariat</i>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina rodzaje narracji</li> <li>– wskazuje fragmenty ujawniające emocje bohatera</li> <li>– rozpoznaje intencje wypowiedzi bohatera</li> <li>– dostrzega wewnętrzny konflikt bohatera</li> <li>– postrzega wybór bohatera jako tragiczny</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje narrację pierwszoosobową</li> <li>– nazywa emocje bohatera</li> <li>– formułuje intencje wypowiedzi bohatera</li> <li>– omawia wewnętrzny konflikt bohatera</li> <li>– ma świadomość tragizmu wyboru, przed którym stanął bohater</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia narratora</li> <li>– omawia emocje bohatera</li> <li>– wyjaśnia, z czym są związane intencje wypowiedzi bohatera</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega wewnętrzny konflikt bohatera</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika tragizm wyboru, przed którym stanął bohater</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia efekty zastosowania w opowiadaniu narracji pierwszoosobowej</li> <li>– omawia emocje bohatera i ich źródła</li> <li>– omawia intencje wypowiedzi bohatera w kontekście jego przeżyć</li> <li>– analizuje wewnętrzny konflikt bohatera</li> <li>– omawia wybór bohatera w kategoriach tragizmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem kategorii tragizmu</li> </ul> |
| Hanna Krall<br><i>Żal</i>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia literaturę piękną od literatury faktu</li> <li>– łączy utwór z</li> </ul>                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że utwór należy do literatury faktu</li> <li>– wskazuje elementy łączące utwór z problematyką</li> </ul>                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina wyróżniki literatury faktu</li> <li>– omawia elementy łączące utwór z</li> </ul>                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego utwór należy do literatury faktu</li> <li>– omawia tekst w kontekście problematyki Holocaustu</li> </ul>                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór w kontekście problematyki pamięci o Holocauście</li> </ul>  |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                          | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                        | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                            | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                 |
|                                                                           | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
|                                                                           | problematyką Holocaustu<br>– ma świadomość konieczności zachowania pamięci o ludziach, prezentuje bohaterów utworu                                                                                                                                                                                                                               | Holocaustu<br>– wskazuje sposoby utrwalania pamięci o ludziach<br>– opowiada o wybranym bohaterze utworu                                                                                                                                                                                 | problematyką Holocaustu<br>– omawia sposoby utrwalania pamięci o ludziach<br>– opowiada o bohaterach utworu                                                                                                                                                                                                             | – tworzy rozwiniętą wypowiedź o potrzebie, konieczności i sposobach utrwalania pamięci o ludziach<br>– w wyczerpujący sposób opowiada o bohaterach utworu                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                  |
| Izrael Aljuche „Lutek”<br>Orenbach<br><i>Listy z getta tomaszowskiego</i> | – odróżnia list od innych form wypowiedzi<br>– wyjaśnia, kiedy wypowiedź ma charakter subiektywny<br>– wskazuje zwroty do adresata<br>– zbiera podstawowe informacje o elementach świata przedstawionego<br>– zbiera podstawowe informacje o rzeczywistości w getcie<br>– wskazuje fragmenty, na podstawie których można określić emocje nadawcy | – rozpoznaje tekst jako listy<br>– rozpoznaje subiektywizm wypowiedzi<br>– określa adresata<br>– zbiera informacje o elementach świata przedstawionego<br>– odtwarza podstawowe informacje o rzeczywistości w getcie<br>– nazywa emocje nadawcy<br>– rozpoznaje styl potoczny wypowiedzi | – omawia formę wypowiedzi wykorzystaną w utworze<br>– wyjaśnia, z czego wynika subiektywizm wypowiedzi<br>– na podstawie zwrotów do adresata określa relacje między nadawcą i odbiorcą<br>– porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– opowiada o życiu w getcie<br>– omawia emocje nadawcy<br>– ustala, z którymi | – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje list jako gatunek wypowiedzi<br>– wyjaśnia, jak subiektywizm wypowiedzi wpływa na relację o rzeczywistości w getcie<br>– wyjaśnia, jak adresat wpływa na relację zawartą w listach<br>– omawia elementy świata przedstawionego<br>– przedstawia życie w getcie na podstawie utworu i dodatkowych źródeł<br>– wskazuje źródła emocji nadawcy<br>– omawia funkcję stylu | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy o Holocauście |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                                                                                                  | Wymagania                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                   | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                        | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                      | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                             | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                    |
|                                                                                                                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                     |
|                                                                                                                                                   | – przypomina, czym cechuje się styl potoczny                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                        | elementami tekstu związany jest styl potoczny                                                                                                                                                                                                                 | potocznego zastosowanego w wypowiedzi                                                                                                                                                                                            |                                                                                                     |
| Peter Eisenman<br>Pomnik<br>Pomordowanych Żydów Europy w Berlinie<br>Andrzej Sołtyga,<br>Marcin Roszczyk,<br>Zdzisław Pidek<br>Mauzoleum w Bełżcu | – uważnie ogląda pomnik i mauzoleum<br>– ma świadomość konieczności zachowania przeszłości w pamięci<br>– wymienia elementy pomnika i mauzoleum<br>– wie, że niektóre elementy mają znaczenia symboliczne | – wie, czym różnią się pomnik i mauzoleum<br>– wypowiada się na temat konieczności zachowania w pamięci przeszłości<br>– opisuje pomnik i mauzoleum<br>– wskazuje elementy symboliczne | – przedstawia wstępne spostrzeżenia o pomniku i mauzoleum<br>– w wyczerpujący sposób wypowiada się na temat konieczności zachowania w pamięci przeszłości<br>– w rozwinięty sposób opisuje pomnik i mauzoleum<br>– wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych | – wyjaśnia różnice między pomnikiem a mauzoleum<br>– rozważa problematykę zachowania pamięci o ofiarach wojny<br>– zestawia w opisie pomnik i mauzoleum<br>– interpretuje obydwie budowle i uwzględnia ich znaczenia symboliczne | – samodzielnie interpretuje obydwie budowle ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczeń symbolicznych |
| Wirtualny spacer<br>– sylwetki Ireny Sendlerowej i Janusza Korczaka                                                                               | – we wskazanych źródłach szuka informacji<br>– krótko prezentuje zebrane informacje                                                                                                                       | – zbiera odpowiednie informacje<br>– prezentuje zebrane informacje                                                                                                                     | – samodzielnie dociera do informacji, porządkuje je, przedstawia w ciekawy dla odbiorcy sposób                                                                                                                                                                | – zbiera, selekcjonuje i porządkuje informacje<br>– prezentuje w ciekawej formie zebrane informacje                                                                                                                              | – przygotowuje ciekawą, atrakcyjną informacyjnie i wizualnie prezentację sylwetek                   |
| TRUDY POROZUMIENIA                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                     |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                              | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                         | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                     | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                      |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                       |
| Stanisław Barańczak<br><i>Garden party</i>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, o czym mówi wiersz</li> <li>– przedstawia bohaterów utworu</li> <li>– wie, na czym polega ironia</li> <li>– pisze proste zaproszenie</li> </ul>                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje sytuację liryczną</li> <li>– krótko opowiada o relacjach między bohaterami, rozpoznaje w wierszu ironię</li> <li>– pisze zaproszenie</li> </ul>                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o sytuacji lirycznej</li> <li>– omawia sytuację liryczną</li> <li>– wyjaśnia, czego dotyczy ironia w utworze</li> <li>– pisze oryginalne zaproszenie</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa problematykę utworu</li> <li>– ocenia relacje między bohaterami</li> <li>– omawia funkcję ironii</li> <li>– pisze zaproszenie – zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul>                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej w nim kategorii ironii</li> </ul>   |
| Melchior Wańkowicz<br><i>Tędy i owędy</i>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu</li> <li>– odróżnia literaturę faktu od literatury pięknej</li> <li>– dzieli tekst na części kompozycyjne</li> <li>– zna pojęcie komunikacji językowej</li> <li>– zna pojęcie stereotyp</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wstępnie ocenia tekst</li> <li>– wie, że tekst należy do literatury faktu</li> <li>– tytułuje poszczególne części tekstu</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa</li> <li>– wie, czym jest stereotyp</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swoją ocenę tekstu</li> <li>– wie, że tekst jest wspomnieniową gawędą</li> <li>– odtwarza zawartość treściową poszczególnych części</li> <li>– omawia krótko akt komunikacji językowej</li> <li>– wyjaśnia, co to jest stereotyp</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy wypowiedź, w której przedstawia i uzasadnia swoją ocenę tekstu</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego tekst można nazwać wspomnieniową gawędą</li> <li>– omawia relacje między poszczególnymi częściami kompozycyjnymi</li> <li>– wymienia i omawia składniki komunikacji językowej</li> <li>– wyjaśnia, o jakich stereotypach jest mowa w tekście</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przynależności do literatury faktu</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                          | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                        | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                     | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                               |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |
| Anna Wierzbicka<br><i>Przez pryzmat języka</i>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– wie, na czym polega akt komunikacji językowej</li> <li>– wie, że system języka składa się z kilku warstw</li> <li>– wyodrębnia akapity</li> <li>– cytuje zdanie zawierające tezę</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, o czym jest mowa w tekście</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega akt komunikacji językowej</li> <li>– wymienia kilka warstw języka</li> <li>– omawia treść wybranego akapitu</li> <li>– przekazuje tezę autorki własnymi słowami,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza krótko treść tekstu</li> <li>– wymienia składniki aktu komunikacji językowej</li> <li>– wymienia wszystkie warstwy języka</li> <li>– wyjaśnia, o czym jest mowa w kolejnych akapitach</li> <li>– wyjaśnia, czego dotyczy teza zawarta w tekście</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami treść tekstu</li> <li>– omawia akt komunikacji językowej</li> <li>– omawia poszczególne warstwy języka</li> <li>– określa relacje między akapitami</li> <li>– ustosunkowuje się do tezy zawartej w tekście</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje o interpretuje tekst, ustosunkowuje się do wyводу autorki</li> </ul>                                           |
| Wirtualny spacer<br>– e-plakat                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia krótko swoje wrażenia po zapoznaniu się z e-plakatem</li> <li>– tworzy proste hasła plakatowe</li> </ul>                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia swoje wrażenia po zapoznaniu się z e-plakatem</li> <li>– tworzy hasła plakatowe</li> </ul>                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia e-plakaty</li> <li>– tworzy ciekawe hasła plakatowe</li> </ul>                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia znaczenia wynikające z e-plakatów</li> <li>– tworzy hasła plakatowe związane z problematyką tekstów z rozdziału</li> </ul>                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>–samodzielnie interpretuje e-plakaty, tworzy oryginalne, twórcze hasła plakatowe związane z problematyką tekstów z rozdziału</li> </ul> |
| W ŚWIECIE LUDZI I ZWIERZĄT                       |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy   | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                           |
|                                                    | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                            |
| Sławomir Mrozek<br><i>Artysta</i>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– opowiada o głównym bohaterze utworu</li> <li>– dostrzega sprzeczność w utworze</li> <li>– wie, że pod postaciami zwierząt ukrywają się ludzie</li> <li>– pisze proste ogłoszenie</li> </ul>                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza swoimi słowami treść utworu</li> <li>– omawia postawę życiową bohatera</li> <li>– wie, co to jest paradoks</li> <li>– omawia sposób kreacji bohaterów</li> <li>– pisze ogłoszenie</li> </ul>                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odczytuje przenośne znaczenia utworu</li> <li>– omawia stosunek innych postaci do głównego bohatera</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega paradoks w utworze</li> <li>– wyjaśnia przestanie utworu</li> <li>– pisze rozwinięte ogłoszenie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia przenośne znaczenia utworu</li> <li>– ocenia postawę życiową bohatera</li> <li>– omawia funkcję paradoksu jako chwytu literackiego</li> <li>– wyjaśnia, jak sposób kreacji bohaterów wpływa na przesłanie utworu</li> <li>– pisze ogłoszenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi</li> </ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej konwencji i jej funkcji w eksponowaniu przesłania utworu</li> </ul> |
| Jonathan Swift<br><i>Przemyślenia<br/>Guliwera</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega fikcja fantastyczna</li> <li>– przypomina, jakie są rodzaje narracji</li> <li>– utożsamia narratora z bohaterem</li> <li>– wyodrębnia kilka wartości, o jakich jest mowa w utworze</li> <li>– zna pojęcie utopii</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego</li> <li>– wskazuje elementy fantastyczne</li> <li>– rozpoznaje narrację pierwszoosobową</li> <li>– wstępnie charakteryzuje bohatera–narratora</li> <li>– nazywa wartości, o jakich jest mowa w utworze</li> <li>– wie, co to jest utopia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– omawia rolę elementów fantastycznych</li> <li>– charakteryzuje bohaterów</li> <li>– ustala, jakie zachowania bohaterów odzwierciedlają uznawane przez nich wartości</li> </ul>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami treść fragmentu</li> <li>– omawia relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi</li> <li>– omawia funkcję narracji pierwszoosobowej</li> <li>– omawia relację między bohaterami</li> <li>– prezentuje rozbudowaną wypowiedź na temat wartości</li> <li>– wyjaśnia, czemu służy kreowanie świata jako utopii</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem funkcji elementów fantastycznych</li> </ul>                                             |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                        | Wymagania                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                     | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                     | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                  | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                        |
|                                                                         | Uczeń                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                         |
|                                                                         |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                     | – wyjaśnia, co to jest utopia                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                         |
| Katarzyna Kozyra<br><i>Piramida zwierząt</i><br>(instalacja plastyczna) | – rozpoznaje instalacje plastyczne wśród innych tekstów kultury<br>– wymienia kilka składników instalacji<br>– wyjaśnia dosłowne znaczenie wyrazów<br>– formułuje jedno pytanie w związku z instalacją | – wskazuje podstawowe różnice między instalacją a innymi dziełami plastycznymi<br>– wymienia składniki instalacji<br>– omawia znaczenia związane z podanymi wyrazami<br>– formułuje proste pytania związane z instalacją plastyczną | – wyjaśnia, czym cechuje się instalacja plastyczna jako tekst kultury<br>– omawia składniki instalacji<br>– wskazuje przenośne znaczenia wyrazów<br>– formułuje pytania dotyczące znaczeń instalacji plastycznej | – przedstawia swój stosunek do instalacji jako dzieła sztuki<br>– omawia związki zachodzące między wszystkimi składnikami instalacji<br>– omawia przenośne znaczenia wynikające z podanych wyrazów<br>– wyjaśnia, jakie refleksje wywołuje instalacja | – samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło ze szczególnym uwzględnieniem formy wyrazu artystycznego |
| Wirtualny spacer<br>– animacje internetowe                              | – korzysta ze wskazanego programu komputerowego<br>– korzystając z pomocy, tworzy prostą animację                                                                                                      | – korzysta ze wskazanego programu komputerowego<br>– tworzy prostą animację                                                                                                                                                         | – korzysta ze wskazanego programu komputerowego<br>– tworzy animację                                                                                                                                             | – twórczo korzysta ze wskazanego programu komputerowego<br>– tworzy ciekawą animację                                                                                                                                                                  | – samodzielnie tworzy oryginalną, twórczą, pomysłową animację                                           |
| W POSZUKIWANIU WARTOŚCI                                                 |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                         |
| Antoine de Saint-Exupéry<br><i>Mały Księż</i>                           | – odtwarza główne elementy świata przedstawionego utworu                                                                                                                                               | – opowiada o elementach świata przedstawionego<br>– opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia                                                                                                                                     | – porządkuje elementy świata przedstawionego utworu                                                                                                                                                              | – wypowiada się na temat specyfiki elementów świata przedstawionego,                                                                                                                                                                                  | – prezentuje rozbudowaną wypowiedź poświęconą                                                           |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy      | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                            | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                     |
|                                                       | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                      |
|                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia ogólnie wygląd planety Małego Księcia</li> <li>– wymienia etapy wędrówki bohatera</li> <li>– wskazuje wybrane elementy o symbolicznym znaczeniu</li> <li>– przypomina, czym cechuje się przypowieść</li> <li>– wskazuje jeden fragment o charakterze aforyzmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawia przebieg wędrówki bohatera</li> <li>– wymienia elementy o symbolicznym znaczeniu</li> <li>– dostrzega związek z przypowieścią jako gatunkiem</li> <li>– cytuje fragmenty o charakterze aforyzmów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opowiada szczegółowo o wyglądzie planety Małego Księcia</li> <li>– opowiada o przebiegu wędrówki Małego Księcia</li> <li>– wypowiada się na temat znaczeń symbolicznych w utworze</li> <li>– przedstawia związek utworu z przypowieścią</li> <li>– wyjaśnia, które fragmenty i dlaczego mają charakter aforyzmów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– barwnie opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega metaforyczny charakter wędrówki Małego Księcia</li> <li>– wyjaśnia znaczenia zawarte w elementach symbolicznych</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega przypowieściowy charakter utworu</li> <li>– wyjaśnia przesłania zawarte w aforyzmach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– filozoficznej wymowie utworu</li> </ul>                                                                     |
| Ursula le Guin<br><i>Czarnoksiężnik z Archipelagu</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wydobywa podstawowe informacje z tekstu</li> <li>– wymienia podstawowe elementy świata przedstawionego</li> <li>– odtwarza dzieje bohatera, opowiada, jak Cień zmienił życie</li> </ul>                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wydobywa informacje z tekstu</li> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego</li> <li>– krótko charakteryzuje bohatera</li> <li>– rozpoznaje motyw walki dobra ze złem</li> </ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje informacje wydobyte z tekstu</li> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– opowiada o dziejach bohatera, komentuje ich przebieg</li> <li>– wyjaśnia symbolikę Cienia</li> </ul>                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami informacje wydobyte z tekstu</li> <li>– komentuje sposób pokazania elementów świata przedstawionego</li> <li>– dokonuje charakterystyki i oceny postaci</li> <li>– wyjaśnia znaczenia związane z motywem walki dobra ze złem</li> </ul>                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem warstwy aksjologicznej</li> </ul> |

AUTOR: Ewa Nowak



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy             | Wymagania                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                              | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                       | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                     | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                    | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                      | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                               |
|                                                              | Uczeń                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                |
|                                                              | bohatera<br>– wie, że utwór należy do gatunku fantasy                                                                                                                                                                    | – przypomina, czym cechują się utwory fantasy                                                                                                                                         | – wyjaśnia, dlaczego utwór zaliczany jest do gatunku fantasy                                                                                                                                                                                                    | – przedstawia swój stosunek do utworów fantasy                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                |
| Andrzej Budnik<br><i>Wywiad bez cenzury: Łukasz Supergan</i> | – rozpoznaje wywiad wśród innych tekstów publicystycznych<br>– mówi, czego dotyczy poznany wywiad<br>– odtwarza poglądy rozmówcy na temat sensu podróżowania<br>– układa kilka pytań do wywiadu<br>– przeprowadza wywiad | – omawia cechy wywiadu jako formy publicystycznej<br>– formułuje temat wywiadu<br>– wskazuje fragmenty o znaczeniu przenośnym<br>– układa pytania do wywiadu<br>– przeprowadza wywiad | – wyjaśnia, czym cechuje się wywiad jako gatunek publicystyczny<br>– wyjaśnia, jakie problemy zostały poruszone w wywiadzie<br>– wyjaśnia znaczenia fragmentów metaforycznych<br>– ustala cel wywiadu, układa do niego pytania<br>– przeprowadza ciekawy wywiad | – przedstawia swój stosunek do wywiadu jako gatunku publicystycznego<br>– ustosunkowuje się do problemów poruszonych w wywiadzie<br>– omawia znaczenie fragmentów metaforycznych dla wymowy tekstu<br>– ustala cel wywiadu, układa do niego pytania, zestawia je według przyjętej zasady<br>– przeprowadza ciekawy wywiad | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego metaforycznej wymowy<br>– przeprowadza interesujący wywiad, w którym w atrakcyjny sposób przedstawia rozmówcę |
| Wirtualny spacer<br>– wywiady audio lub video                | – ustala temat wywiadu<br>– formułuje kilka prostych pytań do wywiadu<br>– krótki przedstawia rozmówcę<br>– opowiada o sposobach                                                                                         | – proponuje ciekawy temat wywiadu<br>– formułuje pytania do wywiadu, przedstawia rozmówcę<br>– przeprowadza wywiad audio lub video<br>– prezentuje wywiad                             | – wyjaśnia, jakiemu tematowi będzie poświęcony wywiad<br>– formułuje zróżnicowane pytania do wywiadu<br>– wyczerpująco przedstawia rozmówcę                                                                                                                     | – prezentuje temat wywiadu<br>– układa kolejność pytań według określonej zasady<br>– w ciekawy sposób prezentuje rozmówcę<br>– przeprowadza wywiad audio lub video                                                                                                                                                        | – samodzielnie przygotowuje o przeprowadza wywiad – zachowuje wszystkie wymogi tego gatunku                                                                                                    |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy  | Wymagania                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                  | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                 | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                             | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                           |
|                                                   | Uczeń                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
|                                                   | i okolicznościach przygotowania wywiadu                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                   | – sprawnie przeprowadza wywiad, przedstawia go kolegom                                                                                                                                                                                              | – prezentuje wywiad, opowiada o wrażeniach, przeżyciach i obserwacjach w czasie przeprowadzania wywiadu                                                                                                                                                          |                                                                                                            |
| WYROKI LOSU                                       |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                            |
| Éric-Emmanuel Schmitt<br><i>Oskar i pani Róża</i> | – odtwarza podstawowe informacje dotyczące bohatera<br>– wstępnie charakteryzuje bohatera<br>– przytacza wypowiedzi bohatera o dorosłych<br>– wie, że istnieje styl potoczny<br>– pisze krótki list | – zbiera informacje na temat bohatera<br>– charakteryzuje bohatera, wyjaśnia, co bohater myślał o dorosłych<br>– rozpoznaje w tekście styl potoczny, wskazuje przykłady użycia go<br>– pisze list | – porządkuje informacje na temat bohatera<br>– charakteryzuje bohatera na podstawie jego wypowiedzi<br>– przedstawia sposób patrzenia bohatera na dorosłych<br>– przypomina, czym cechuje się styl potoczny<br>– pisze ciekawy list na temat utworu | – zbiera i porządkuje informacje na temat bohatera<br>– dokonuje pełnej charakterystyki bohatera<br>– ustala, czym wywołana była ocena dorosłych przez Oskara<br>– omawia rolę stylu potocznego w utworze<br>– przedstawia w formie listu swoją opinię o utworze | – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów wobec śmierci |
| Barbara Kosmowska<br><i>Pozłacana rybka</i>       | – odtwarza najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– przedstawia rodzinę bohaterki<br>– wstępnie charakteryzuje                                                                            | – odtwarza elementy świata przedstawionego<br>– opowiada o relacjach rodzinnych bohaterki<br>– charakteryzuje bohaterkę<br>– tworzy związki wyrazowe z rzeczownikami wolontariat                  | – porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– ocenia relacje rodzinne bohaterki<br>– przedstawia pełną charakterystykę bohaterki                                                                                                                | – opowiada o elementach świata przedstawionego<br>– prezentuje rozwiniętą wypowiedź na temat relacji w rodzinie bohaterki<br>– charakteryzuje i ocenia bohaterkę                                                                                                 |                                                                                                            |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy               | Wymagania                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                             | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                   | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                           |
|                                                                | Uczeń                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                            |
|                                                                | bohaterkę<br>– zna pojęcie wolontariat<br>– pod kierunkiem pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny                                                                                                          | – pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny                                                                                                                                                                                                                  | – wyjaśnia, na czym polega wolontariat<br>– pisze bezbłędnie życiorys, CV, podanie, list motywacyjny                                                                                                                                                                     | – opowiada o działaniach wolontariatu, których był świadkiem lub uczestnikiem<br>– pisze życiorys, CV, podanie, list motywacyjny – zachowuje wszystkie wymogi tych form wypowiedzi                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                            |
| Maciej Pieprzyca<br><i>Chce się żyć</i> (film fabularny)       | – opowiada o wybranej scenie z filmu<br>– opowiada o bohaterze<br>– zna pojęcie <i>głos z offu</i><br>– zna pojęcie <i>perspektywa żabia</i><br>– wstępnie omawia grę aktorską<br>– pisze prostą recenzję z filmu | – opowiada o scenach, które zwróciły jego uwagę<br>– opowiada, jak wyglądało życie bohatera<br>– wie, na czym polega głos z offu<br>– wyjaśnia, na czym polega perspektywa żabia<br>– przedstawia swoje wrażenia wywołane grą aktorską<br>– pisze recenzję filmu | – przedstawia swoje przemyślenia wywołane filmem<br>– opowiada o relacjach bohatera ze światem<br>– podaje przykłady scen, w których występuje głos z offu<br>– wskazuje sceny filmowane z perspektywy żabiej<br>– ocenia grę aktorską<br>– pisze ciekawą recenzję filmu | – wyjaśnia, jak film wpłynął na jego myślenie o świecie<br>– ocenia postępowanie innych w stosunku do bohatera<br>– wyjaśnia funkcję głosu z offu<br>– omawia funkcję punktu widzenia kamery<br>– tworzy wypowiedź na temat gry aktorskiej<br>– pisze recenzję filmu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi | – samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem środków języka filmowego kreujących znaczenia<br>– pisze rozwiniętą recenzję filmu – eksponuje część oceniającą |
| Wirtualny spacer<br>– foldery i plakaty kampanii informacyjnej | – stara się brać udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej<br>– sporządza we                                                                                                                                  | – bierze udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej                                                                                                                                                                                                           | – bierze aktywny udział w przygotowaniu kampanii informacyjnej<br>– sporządza we                                                                                                                                                                                         | – organizuje kampanię informacyjną<br>– przygotowuje w samodzielnie                                                                                                                                                                                                                                                    | – samodzielnie przygotowuje i przeprowadza kampanię informacyjną                                                                                                                           |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy           | Wymagania                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                    |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                            | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                           | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                       | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                        | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                   |
|                                                            | Uczeń                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                    |
|                                                            | wskazanim programie prosty plakat                                                                                                                                                                                 | – sporządza we wskazanym programie plakat                                                                                                                                                                   | wskazanym programie ciekawy plakat                                                                                                                                                                                                                                                 | wybranim programie związany z nią folder                                                                                                                                                                                                                    | – przygotowuje propagujące ją ciekawe materiały graficzne                          |
| LITERACKIE PRZESŁANIE                                      |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                    |
| Nancy H Kleinbaum<br><i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i> | – odtwarza najważniejsze elementy świata przedstawionego<br>– wymienia kilku bohaterów<br>– przedstawia profesora Keatinga<br>– przedstawia wybranych uczniów akademii<br>– wie, co składa się na postawę życiową | – odtwarza elementy świata przedstawionego<br>– wymienia bohaterów<br>– wstępnie charakteryzuje profesora Keatinga<br>– przedstawia uczniów akademii<br>– wypowiada się na temat postawy życiowej bohaterów | – porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– wymienia bohaterów – dzieli ich według przyjętej przez siebie zasady<br>– charakteryzuje profesora Keatinga<br>– opowiada, jak reagowali uczniowie na słowa i działanie profesora Keatinga<br>– omawia postawy życiowe bohaterów | – opowiada własnymi słowami o elementach świata przedstawionego<br>– omawia relacje między bohaterami<br>– charakteryzuje i ocenia profesora Keatinga<br>– wyjaśnia, czego profesor Keating nauczył swoich uczniów<br>– porównuje postawy życiowe bohaterów |                                                                                    |
| Małgorzata Musierowicz<br><i>Kwiat kalafiora</i>           | – opowiada własnymi słowami treść fragmentu<br>– wymienia cechy charakteru profesora Dmuchawca                                                                                                                    | – porządkuje elementy świata przedstawionego<br>– krótko charakteryzuje profesora Dmuchawca<br>– bierze udział w dyskusji,                                                                                  | – formułuje temat rozmowy bohaterów<br>– charakteryzuje profesora Dmuchawca<br>– przedstawia swoje stanowisko w dyskusji                                                                                                                                                           | – formułuje problem tekstu, ocenia profesora Dmuchawca jako nauczyciela<br>– bierze czynny udział w dyskusji                                                                                                                                                | – zna całą powieść<br>– omawia jej problematykę<br>– analizuje świat przedstawiony |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                  | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                   |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                    |
|                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia różnicę między współczuciem a litością</li> <li>– stara się brać udział w dyskusji</li> </ul>                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– nawiązuje do wypowiedzi innych uczestników</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia przesłanie utworu</li> </ul>                                                                                       |
| Małgorzata Musierowicz<br><i>Brulion Bebe B</i>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, o czym rozmawiali bohaterowie</li> <li>– nazywa wartości, o których jest mowa w tekście</li> <li>– wie, kto to jest autorytet</li> <li>– przeprowadza krótki wywiad z wybranym nauczycielem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– formułuje temat rozmowy bohaterów</li> <li>– odtwarza poglądy bohaterów na temat wartości</li> <li>– wyjaśnia, kto może być autorytetem</li> <li>– przeprowadza wywiad z wybranym nauczycielem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– nazywa najważniejsze problemy poruszone w rozmowie bohaterów</li> <li>– omawia świat wartości uznawanych przez bohaterów</li> <li>– nazywa cechy reprezentowane przez człowieka, który może być autorytetem</li> <li>– przeprowadza interesujący wywiad z wybranym nauczycielem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza przebieg rozmowy bohaterów</li> <li>– ustosunkowuje się do poglądów bohaterów na temat wartości</li> <li>– opowiada o ludziach, których uznaje za swój autorytet</li> <li>– przeprowadza ciekawy wywiad z wybranym nauczycielem – zachowuje wszystkie wymogi tego gatunku</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem problematyki aksjologicznej</li> </ul>          |
| Jostein Gaarder<br><i>Świat Zofii</i>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta tekst ze zrozumieniem</li> <li>– wie, że filozofia jest dziedziną nauki</li> <li>– cytuje fragment wyjaśniający, na czym polega ironia</li> </ul>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, o czym mówi tekst</li> <li>– wie ogólnie, czym zajmuje się filozofia</li> <li>– wie, z czym jest związane pojęcie <i>ironia sokratyczna</i></li> <li>– pisze zaproszenie</li> </ul>             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wydobywa informacje z tekstu</li> <li>– wymienia podstawowe działy filozofii</li> <li>– odtwarza wiadomości związane z pojęciem <i>ironia sokratyczna</i></li> </ul>                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– odtwarza własnymi słowami treść tekstu</li> <li>– wyjaśnia krótko, czym zajmują się główne działy filozofii</li> <li>– wyjaśnia własnymi słowami, na czym polega ironia</li> </ul>                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem omówienia i oceny poglądów Sokratesa</li> </ul> |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy    | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                            |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                     | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                       | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                               | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                           |
|                                                     | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                            |
|                                                     | sokratyczna<br>– pisze proste zaproszenie<br>– przygotowuje argumenty do mowy obrończej                                                                                                                                                                                                                                             | – hierarchizuje argumenty do mowy obrończej                                                                                                                                                                                                                                                             | – pisze oryginalne zaproszenie<br>– przygotowuje mowę obrończą                                                                                                                                                                                                                                                             | sokratyczna<br>– pisze zaproszenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi<br>– wygłasza mowę obrończą                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                            |
| Sławomir Mrozek<br><i>Autorytet</i>                 | – czyta tekst ze zrozumieniem<br>– dzieli tekst na akapity<br>– wskazuje fragmenty zawierające argumenty autora<br>– zna podstawowe rodzaje akapitów<br>– odróżnia publicystykę od literatury pięknej<br>– wie, że jednym z gatunków publicystycznych jest felieton<br>– wie, że teksty publicystyczne zawierają autorskie intencje | – wyjaśnia, o czym mówi tekst<br>– odtwarza zawartość wybranego akapitu<br>– odtwarza argumenty autora<br>– wie, co to jest akapit syntetyczny<br>– wie, że tekst należy do publicystyki<br>– wie, że tekst reprezentuje felieton jako gatunek publicystyczny<br>– odczytuje intencje zawarte w tekście | – formułuje temat i problem tekstu<br>– dostrzega logiczny związek między akapitami<br>– omawia argumenty wykorzystane przez autora<br>– wskazuje w tekście akapit syntetyczny<br>– omawia cechy tekstów publicystycznych<br>– omawia cechy felietonu jako gatunku publicystycznego<br>– omawia intencje zawarte w tekście | – odtwarza główne założenia wywodu autora<br>– określa relacje treściowe między akapitami<br>– ustosunkowuje się do argumentów autora<br>– określa związek akapity syntetycznego z innymi akapitami<br>– wyjaśnia, dlaczego tekst należy do publicystyki<br>– wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje felieton jako gatunek publicystyczny<br>– ustosunkowuje się do intencji zawartych w tekście | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst, ustosunkowuje się do zawartego w nim wywodu |
| Wirtualny spacer<br>– filmiki nagrane przez uczniów | – korzystając z pomocy, nagrywa prosty filmik edukacyjny ostrzegający                                                                                                                                                                                                                                                               | – nagrywa filmik edukacyjny ostrzegający rówieśników przed zagrożeniami                                                                                                                                                                                                                                 | – nagrywa pomysłowy, ciekawy filmik edukacyjny ostrzegający                                                                                                                                                                                                                                                                | – nagrywa pomysłowy, ciekawy filmik, stosuje celowe środki perswazji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – nagrywa oryginalny twórczy filmik ostrzegający                                           |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                           | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                 |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                  |
|                                                  | rówieśników przed zagrożeniami                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | rówieśników przed zagrożeniami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | rówieśników przed zagrożeniami z celowo stosowanymi środkami języka filmowego                                                                                                    |
| ODCIEŃIE SAMOTNOŚCI                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                  |
| Marek Hłasko<br><i>Okno</i>                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego</li> <li>– odróżnia narratora od autora</li> <li>– wie, na czym polega narracja pierwszoosobowa</li> <li>– przedstawia bohatera</li> <li>– dostrzega różnice w postawach życiowych narratora i bohatera</li> <li>– omawia przestrzeń</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– porządkuje elementy świata przedstawionego</li> <li>– zbiera informacje o narratorze</li> <li>– rozpoznaje narrację pierwszoosobową</li> <li>– charakteryzuje bohatera</li> <li>– omawia postawy życiowe narratora i chłopca</li> <li>– dostrzega symbolikę przestrzeni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia elementy świata przedstawionego</li> <li>– prezentuje informacje dotyczące narratora</li> <li>– dostrzega subiektywizm narracji</li> <li>– charakteryzuje narratora i bohatera</li> <li>– porównuje postawy życiowe narratora i bohatera</li> <li>– wyjaśnia, z czego wynika symbolika przestrzeni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy wypowiedź, w której prezentuje wszystkie elementy świata przedstawionego</li> <li>– wypowiada się na temat narratora</li> <li>– wyjaśnia skutki zastosowania narracji pierwszoosobowej</li> <li>– dokonuje charakterystyki porównawczej</li> <li>– ocenia postawy życiowe narratora i bohatera</li> <li>– wyjaśnia symbolikę przestrzeni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem oceny przedstawionych w nim postaw życiowych</li> </ul> |
| Barbara Kosmowska<br><i>Samotni. pl</i>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– przypomina rodzaje narracji</li> <li>– wskazuje elementy, na podstawie których można omówić relacje</li> </ul>                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje narrację pierwszoosobową</li> <li>– omawia relacje rodzinne Pauli</li> <li>– opowiada o sytuacji</li> </ul>                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia stosunek narratora do elementów świata przedstawionego</li> <li>– tworzy dłuższą wypowiedź na temat</li> </ul>                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia funkcję narracji pierwszoosobowej</li> <li>– ocenia relacje panujące w rodzinie bohaterki</li> <li>– ocenia sytuację emocjonalną</li> </ul>                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem</li> </ul>                                                    |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy     | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                      | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                 | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                            |
|                                                      | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             |
|                                                      | panujące w rodzinie Pauli<br>– nazywa emocje bohaterki<br>– wyjaśnia, dlaczego Paula czuje się samotna                                                                                                                                                                                                             | emocjonalnej bohaterki<br>– opowiada o zmaganiu się bohaterki z samotnością                                                                                                                                                                                                                                                                    | relacji w rodzinie Pauli<br>– przedstawia obiektywnie sytuację emocjonalną bohaterki<br>– przedstawia skutki postępowania Pauli                                                                                                                                                                                                     | bohaterki, ocenia sposoby radzenia sobie przez bohaterkę z samotnością                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | problematyki samotności                                                                                                                     |
| Edvard Munch<br><i>Krzyk</i><br>(reprodukcja obrazu) | – zna termin <i>ekspresjonizm</i><br>– wymienia główne elementy przedstawione na obrazie<br>– dostrzega deformację<br>– wymienia kolory wykorzystane na obrazie<br>– dostrzega główną zasadę kompozycyjną<br>– wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne<br>– wymienia postaci przedstawione na obrazie | – wyjaśnia znaczenie terminu <i>ekspresjonizm</i><br>– wymienia elementy przedstawione na obrazie<br>– wskazuje elementy przedstawione za pomocą deformacji<br>– omawia kolorystykę obrazu<br>– wstępnie omawia kompozycję obrazu<br>– wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– opowiada o sposobie prezentowania postaci na obrazie | – używa terminu <i>ekspresjonizm</i><br>– omawia elementy przedstawione na obrazie<br>– omawia elementy przedstawione za pomocą deformacji<br>– ocenia kolorystykę obrazu<br>– omawia kompozycję obrazu<br>– omawia elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– omawia relacje między postaciami przedstawionymi na obrazie a światem | – wyjaśnia, czym cechują się dzieła ekspresjonistyczne<br>– omawia relacje zachodzące między elementami przedstawionymi na obrazie<br>– omawia funkcję deformacji<br>– wypowiada się na temat znaczeń obrazu eksponowanych kolorystyką<br>– ocenia kompozycję obrazu<br>– wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych<br>– formułuje znaczenia sugerowane sposobem prezentowania postaci na obrazie | – samodzielnie analizuje i interpretuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych malarskich środków wyrazu dla przekazania znaczeń |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                 | Wymagania                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                 | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                          | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                          | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                         | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                    |
|                                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                     |
| Wirtualny spacer – tworzenie teledysku                           | – przypomina, co to jest motyw<br>– korzystając z pomocy, tworzy teledysk                                                                                                                                                          | – dostrzega powtarzalność wybranego motywu w różnych tekstach kultury<br>– tworzy prosty teledysk                                                                                                                                          | – podaje przykłady kilku tekstów kultury zawierających ten sam motyw<br>– tworzy teledysk                                                                                                                             | – gromadzi teksty kultury zawierające ten sam motyw<br>– tworzy ciekawy teledysk                                                                                                                                                                             | – selekcjonuje i porządkuje teksty kultury zawierające ten motyw<br>– samodzielnie tworzy oryginalny, atrakcyjny wizualnie teledysk |
| NA SWÓJ TEMAT                                                    |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                     |
| Szczepan Twardoch<br><i>Wieloryby i ćmy. Dzienniki 2007–2015</i> | – zna dziennik jako gatunek<br>– zna pojęcie <i>autobiografizm</i><br>– wie, kiedy wypowiedź ma charakter subiektywny<br>– wskazuje fragmenty o znaczeniach metaforycznych<br>– wskazuje fragmenty zawierające refleksje o świecie | – rozpoznaje dziennik wśród innych gatunków<br>– wie, na czym polega <i>autobiografizm</i><br>– dostrzega subiektywizm wypowiedzi<br>– odtwarza zawartość fragmentów o znaczeniach metaforycznych<br>– odtwarza refleksje autora o świecie | – wymienia cechy dziennika jako gatunku<br>– wyjaśnia pojęcie <i>autobiografizm</i><br>– wyjaśnia, z czego wynika subiektywizm wypowiedzi<br>– wyjaśnia znaczenia metaforyczne<br>– omawia refleksje autora o świecie | – omawia cechy dziennika jako gatunku<br>– omawia rysy autobiograficzne w tekście<br>– interpretuje tekst w kontekście jego subiektywnego charakteru<br>– omawia fragmenty o znaczeniach metaforycznych<br>– ustosunkowuje się do refleksji autora o świecie | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem zawartych w nim refleksji o świecie                     |
| Magdalena Tulli<br><i>Szum</i>                                   | – czyta tekst ze zrozumieniem<br>– zna pojęcie                                                                                                                                                                                     | – opowiada, o czym mówi tekst<br>– dostrzega w tekście                                                                                                                                                                                     | – wskazuje główne zagadnienia poruszane w tekście                                                                                                                                                                     | – określa problematykę tekstu<br>– interpretuje tekst z punktu widzenia działań                                                                                                                                                                              | – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym                                                                        |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                               | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                  | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                 | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                     | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                              | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                            |
|                                                                                | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             |
|                                                                                | autokreacja<br>– wskazuje fragmenty opisujące emocje<br>– według wzoru pisze list                                                                                                                                                                                                                   | przejawy autokreacji<br>– omawia prezentowane emocje<br>– pisze list                                                                                                                                                                              | – omawia na podstawie tekstu zjawisko autokreacji<br>– omawia przejawy prezentowanych emocji<br>– pisze ciekawy, rozwinięty list                                                                                                                                                 | autokreacyjnych<br>– przedstawia źródła prezentowanych emocji<br>– pisze ciekawy list, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi                                                                                                                                                                                           | uwzględnieniem problematyki autokreacji                                                     |
| Alina Szapocznikow<br><i>Autoportret I</i><br>– <i>Autoportret II</i> (rzeźby) | – wie, że rzeźba jest jedną z dziedzin sztuki<br>– wyjaśnia, co oznacza słowo <i>autoportret</i><br>– wymienia podstawowe elementy obu rzeźb<br>– wstępnie jedną z rzeźb, ma świadomość, że niektóre elementy rzeźb mają znaczenie symboliczne<br>– wie, że rzeźby są zrobione z różnych materiałów | – rozpoznaje rzeźbę wśród innych dzieł sztuki<br>– wyjaśnia tytuły rzeźb<br>– wymienia elementy obu rzeźb<br>– opisuje obydwie rzeźby<br>– wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– nazywa materiały, z których wykonane zostały rzeźby | – omawia specyfikę rzeźby jako dzieła sztuki<br>– wypowiada się na temat tytułu rzeźb<br>– porównuje elementy obu rzeźb<br>– dokładnie opisuje rzeźby<br>– omawia elementy o znaczeniach symbolicznych<br>– omawia rzeźby z uwzględnieniem materiału, z którego zostały zrobione | – przypomina i omawia poznane do tej pory rzeźby<br>– wyjaśnia tytuły rzeźb w kontekście tego, co przedstawiają<br>– omawia elementy obu rzeźb<br>– opisuje porównawczo obie rzeźby<br>– wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów dzieł<br>– wyjaśnia, jak materiał, z którego zostały wykonane rzeźby, wpływa na znaczenia dzieł | – samodzielnie interpretuje rzeźby ze szczególnym uwzględnieniem ich metaforycznych znaczeń |
| Wirtualny spacer<br>– autoportrety uczniów                                     | – we wskazanym programie tworzy pod kierunkiem autoportret                                                                                                                                                                                                                                          | – w samodzielnie wybranym programie tworzy autoportret                                                                                                                                                                                            | – w samodzielnie wybranym programie                                                                                                                                                                                                                                              | – tworzy autoportret odzwierciedlający jego indywidualne cechy                                                                                                                                                                                                                                                                    | – w samodzielnie wybranym programie tworzy interesujący                                     |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                     |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                      |
|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | tworzy ciekawy autoportret                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | autoportret, wykorzystuje elementy symboliczne                                                                                                                                                       |
| ŚCIEŻKI ŻYCIA                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                      |
| Zbigniew Herbert<br><i>Życiorys</i>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych</li> <li>– rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią</li> <li>– gromadzi informacje o bohaterze lirycznym</li> <li>– wskazuje wersy pozwalające określić sytuację liryczną</li> <li>– dostrzega wewnętrzną kompozycję wiersza</li> <li>– wskazuje wersy, w których jest mowa o wartościach</li> <li>– nazywa uczucia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi</li> <li>– dostrzega w utworze lirykę bezpośrednią</li> <li>– rozpoznaje bohatera lirycznego</li> <li>– rozpoznaje sytuację liryczną</li> <li>– dzieli tekst na części kompozycyjne ze względu na formy czasu</li> <li>– nazywa wartości ważne dla bohatera</li> <li>– wypowiada się na temat uczuć bohatera</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia wyróżniki życiorysu</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego wiersz reprezentuje lirykę bezpośrednią</li> <li>– przedstawia informacje o bohaterze lirycznym</li> <li>– wskazuje składniki sytuacji lirycznej</li> <li>– omawia kompozycję wewnętrzną utworu</li> <li>– omawia wartości ważne dla bohatera</li> <li>– wskazuje źródła uczuć</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi</li> <li>– dostrzega subiektywizm wypowiedzi poetyckiej</li> <li>– przedstawia dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym</li> <li>– omawia sytuację liryczną</li> <li>– omawia kompozycję wewnętrzną utworu w kontekście jego zawartości treściowej</li> <li>– omawia światopogląd bohatera lirycznego</li> <li>– omawia uczucia bohatera i ich źródła</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem światopoglądu i postawy życiowej osoby mówiącej (bohatera lirycznego)</li> </ul> |
| Wisława Szymborska<br><i>Pisanie życiorysu</i>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych</li> <li>– przypomina, co to jest</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi</li> <li>– wskazuje w wierszu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia wyróżniki życiorysu</li> <li>– wyjaśnia znaczenia związane z</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi</li> <li>– wyjaśnia funkcję frazeologizmów w utworze</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji</li> </ul>                                                                |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                         | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                    | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                           | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                 |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                  |
|                                                  | frazeologizm<br>– wie, na czym polega ironia<br>– wskazuje wersy mówiące o człowieku<br>– dostrzega relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu | frazeologizmy<br>– dostrzega w wierszu ironię<br>– odtwarza obraz człowieka utrwalaony w wierszu<br>– omawia relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu                  | frazeologizmami<br>– wyjaśnia, przeciwko czemu skierowana jest ironia<br>– omawia obraz człowieka ukazany w wierszu<br>– tworzy wypowiedź na temat relacji między człowiekiem i światem ukazanych w wierszu | – interpretuje znaczenia związane z kategorią ironii zastosowaną w wierszu<br>– tworzy rozbudowaną wypowiedź prezentującą obraz człowieka ukazany w wierszu<br>– ocenia relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu | między człowiekiem i światem                                                                                                                     |
| Piotr Dumala<br><i>Ściany</i> (film animowany)   | – ogląda uważnie film<br>– dostrzega filmowe metafory<br>– zna pojęcie <i>everyman</i><br>– zwraca uwagę na muzykę w filmie                                | – przedstawia swoje pierwsze wrażenie po obejrzeniu filmu<br>– wskazuje sceny zawierające metafory<br>– wie, kto to jest <i>everyman</i><br>– wypowiada się na temat muzyki w filmie | – odtwarza treściową zawartość poszczególnych scen filmu<br>– wyjaśnia znaczenia filmowych metafor<br>– wyjaśnia, kto to jest <i>everyman</i><br>– ocenia muzykę w filmie                                   | – opowiada własnymi słowami fabułę filmu<br>– interpretuje metaforyczne znaczenia filmu<br>– wykorzystuje pojęcie <i>everyman</i> do interpretacji filmu<br>– ocenia muzykę filmu w kontekście jego znaczeń                    | – samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanych środków filmowych dla kreowania znaczeń metaforycznych |
| Wirtualny spacer<br>– przedstawianie siebie      | – pod kierunkiem przygotowuje autoprezentację                                                                                                              | – przygotowuje autoprezentację                                                                                                                                                       | – przygotowuje rozbudowaną autoprezentację                                                                                                                                                                  | – przygotowuje w ciekawej formie autoprezentację                                                                                                                                                                               | – samodzielnie przygotowuje rozbudowaną, ciekawą autoprezentację                                                                                 |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                       | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                      | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                         |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
| KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE                             |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
| FONETYKA                                         |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
| Głoska i litera                                  | – rozróżnia pojęcia <i>litera</i> i <i>głoska</i><br>– zna główne sposoby zapisywania głosek<br>– dzieli proste wyrazy na litery i głoski<br>– wie, że <i>i</i> może pełnić w wyrazach różne funkcje | – wie, co to jest głoska i litera<br>– zna sposoby zapisywania głosek<br>– dzieli wyrazy na litery i głoski<br>– zna funkcje litery <i>i</i> w wyrazach | – wyjaśnia, czym jest głoska, a czym litera<br>– wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek<br>– dzieli trudne wyrazy na litery i głoski<br>– podaje przykłady roli <i>i</i> w wyrazach | – omawia rozróżnienie w języku na litery i głoski<br>– omawia wszystkie sposoby zapisywania głosek<br>– bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na litery i głoski<br>– omawia funkcje litery <i>i</i> w wyrazach | – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na litery i głoski<br>– bezbłędnie określa rolę <i>i</i> w wyrazach |
| Podział głosek                                   | – odróżnia samogłoski od spółgłosek<br>– wie, które narządy artykulacyjne biorą udział w powstawaniu głosek<br>– określa podstawowe cechy głosek                                                     | – rozróżnia samogłoski i spółgłoski<br>– wymienia podstawowe narządy artykulacyjne<br>– określa cechy głosek                                            | – wymienia wszystkie samogłoski, odróżnia spółgłoski<br>– wymienia narządy artykulacyjne<br>– określa cechy głosek                                                                          | – wyjaśnia, czym różnią się samogłoski od spółgłosek<br>– omawia rolę poszczególnych narządów w artykulacji głosek<br>– określa cechy głosek                                                              | – omawia proces powstawania głosek<br>– bezbłędnie określa cechy głosek                                  |
| Upodobnienia głosek                              | – wie, że istnieje zjawisko upodobnienia głosek<br>– zna podstawowe                                                                                                                                  | – wie, na czym polegają upodobnienia głosek<br>– zna różne rodzaje                                                                                      | – omawia upodobnienia głosek<br>– zna wszystkie rodzaje upodobnień                                                                                                                          | – tłumaczy mechanizm powstawania upodobnień głosek<br>– omawia wszystkie rodzaje                                                                                                                          | – rozpoznaje wszystkie rodzaje upodobnień, nazywa je, poprawnie wymawia                                  |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                   |                                                                                                                      |                                                                                                                                     |                                                                                                                                       |                                                                                                          |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                          | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                    | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                        | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                  | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                         |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                       |                                                                                                                      |                                                                                                                                     |                                                                                                                                       |                                                                                                          |
|                                                  | rodzaje upodobnień<br>– zaznacza i nazywa podstawowe rodzaje upodobnień                                                                     | upodobnień, zaznacza i nazywa upodobnienia                                                                           | – poprawnie zaznacza i nazywa upodobnienia                                                                                          | upodobnień<br>– zaznacza i nazywa wszystkie rodzaje upodobnień                                                                        |                                                                                                          |
| Sylaba                                           | – wie, co to jest sylaba<br>– wie, że sylaby mogą się kończyć na samogłoskę lub spółgłoskę<br>– dzieli proste wyrazy na sylaby              | – izoluje sylabę w wyrazie<br>– rozpoznaje sylaby otwarte i zamknięte<br>– dzieli wyrazy na sylaby                   | – rozpoznaje różne sylaby w wyrazie<br>– nazywa, która sylaba jest zamknięta, a która otwarta<br>– dzieli trudne wyrazy na sylaby   | – wyjaśnia, czym jest sylaba<br>– wyjaśnia, kiedy sylaba jest otwarta, kiedy zamknięta<br>– bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na sylaby | – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na sylaby                                                           |
| Akcent wyrazowy i zdaniowy                       | – ma świadomość konieczności poprawnego akcentowania wyrazów<br>– stara się poprawnie akcentować wyrazy<br>– wie, że są wyrazy bezakcentowe | – wie, na czym polega akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje wyrazy<br>– wymienia przykłady wyrazów bezakcentowych | – omawia akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje niemal wszystkie wyrazy<br>– wymienia różnorodne przykłady wyrazów bezakcentowych | – wyjaśnia, na czym polega akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy<br>– zna wyrazy bezakcentowe                     | – bezbłędnie stosuje akcent w swoich wypowiedziach                                                       |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości                | – rozróżnia pojęcia <i>litera</i> i <i>głoska</i><br>– zna główne sposoby zapisywania głosek<br>– dzieli proste wyrazy na                   | – wie, co to jest głoska i litera<br>– zna sposoby zapisywania głosek<br>– dzieli wyrazy na litery i głoski          | – wyjaśnia, czym jest głoska, a czym litera<br>– wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek                                     | – omawia rozróżnienie w języku na litery i głoski<br>– omawia wszystkie sposoby zapisywania głosek<br>– bezbłędnie dzieli trudne      | – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na litery i głoski<br>– bezbłędnie określa rolę <i>i</i> w wyrazach |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                  | litery i głoski<br>– wie, że <i>i</i> może pełnić w wyrazach różne funkcje<br>– odróżnia samogłoski od spółgłosek<br>– wie, które narządy artykulacyjne biorą udział w powstawaniu głosek<br>– określa podstawowe cechy głosek<br>– wie, co to jest sylaba<br>– wie, że sylaby mogą się kończyć na samogłoskę lub spółgłoskę<br>– dzieli wyrazy na sylaby<br>– ma świadomość konieczności poprawnego akcentowania wyrazów<br>– stara się poprawnie akcentować wyrazy<br>– wie, że są wyrazy bezakcentowe<br>– wie, że istnieje zjawisko upodobnienia głosek | – zna funkcje litery <i>i</i> w wyrazach<br>– rozróżnia samogłoski i spółgłoski<br>– wymienia podstawowe narządy artykulacyjne<br>– określa cechy głosek<br>– izoluje sylabę w wyrazie<br>– rozpoznaje sylaby otwarte i zamknięte, dzieli wyrazy na sylaby<br>– wie, na czym polega akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje wyrazy<br>– wymienia przykłady wyrazów bezakcentowych<br>– wie, na czym polegają upodobnienia głosek<br>– zna różne rodzaje upodobnień, zaznacza i nazywa upodobnienia | – dzieli trudne wyrazy na litery i głoski<br>– podaje przykłady roli <i>i</i> w wyrazach<br>– wymienia wszystkie samogłoski, odróżnia spółgłoski<br>– wymienia narządy artykulacyjne<br>– określa cechy głosek<br>– rozpoznaje różne sylaby w wyrazie<br>– nazywa, która sylaba jest zamknięta, a która otwarta<br>– dzieli trudne wyrazy na sylaby<br>– omawia akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje niemal wszystkie wyrazy<br>– wymienia różnorodne przykłady wyrazów bezakcentowych<br>– omawia upodobnienia głosek | wyrazy na litery i głoski<br>– omawia funkcje litery <i>i</i> w wyrazach<br>– wyjaśnia, czym różnią się samogłoski od spółgłosek<br>– omawia rolę poszczególnych narządów w artykulacji głosek<br>– określa cechy głosek<br>– wyjaśnia, czym jest sylaba<br>– wyjaśnia, kiedy sylaba jest otwarta, kiedy zamknięta<br>– bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na sylaby<br>– wyjaśnia, na czym polega akcent wyrazowy<br>– poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy<br>– zna wyrazy bezakcentowe<br>– tłumaczy mechanizm powstawania upodobnień głosek<br>– omawia wszystkie rodzaje upodobnień<br>– zaznacza i nazywa wszystkie rodzaje upodobnień | – omawia proces powstawania głosek<br>– bezbłędnie określa cechy głosek<br>– bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na sylaby<br>– bezbłędnie stosuje akcent w swoich wypowiedziach, rozpoznaje wszystkie rodzaje upodobnień, nazywa je, poprawnie wymawia |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                      | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                               | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                 | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                     | wykraczające<br>(ocena celująca)                                    |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |
|                                                  | – zna podstawowe rodzaje upodobnień<br>– zaznacza i nazywa podstawowe rodzaje upodobnień                                                                                                |                                                                                                                                                                 | – zna wszystkie rodzaje upodobnień<br>– poprawnie zaznacza i nazywa upodobnienia                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |
| ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA                             |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |
| Treść i zakres znaczeniowy wyrazu                | – ma świadomość różnicy między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– podaje treść i zakres znaczeniowy kilku wyrazów<br>– podaje kilka wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym | – wie, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu<br>– podaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów<br>– podaje wyrazy o tym samym zakresie znaczeniowym | – wyjaśnia, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu<br>– dostrzega zależności między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– tworzy proste ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym | – omawia zagadnienie różnic między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– omawia relacje między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu<br>– tworzy ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym | – bezbłędnie podaje treść i zakres znaczeniowy różnorodnych wyrazów |
| Nazwy osobowe                                    | – wie, że imiona i nazwiska to nazwy osobowe<br>– zna zasady pisowni nazw osobowych                                                                                                     | – wyróżnia spośród nazw własnych nazwy osobowe<br>– stosuje zasady pisowni nazw osobowych                                                                       | – ma podstawową wiedzę na temat powstawania nazw osobowych<br>– poprawnie zapisuje nazwy osobowe                                                                                                             | – wie, jak powstawały nazwy osobowe<br>– bezbłędnie zapisuje nazwy osobowe                                                                                                                               | – omawia proces powstawania nazw osobowych, zapisuje je bezbłędnie  |



| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                        |                                                                                                      |                                                                                                 |                                                                                            |                                                               |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                               | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                    | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                    | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                       | wykraczające<br>(ocena celująca)                              |
|                                                  | Uczeń                                                                            |                                                                                                      |                                                                                                 |                                                                                            |                                                               |
| Odmiana imion i nazwisk                          | – poprawnie odmienia proste nazwy osobowe                                        | – poprawnie odmienia większość nazw osobowych                                                        | – poprawnie odmienia niemal wszystkie nazwy osobowe                                             | – poprawnie odmienia wszystkie nazwy osobowe                                               | – zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw osobowych             |
| Nazwy miejscowe                                  | – wie, czego dotyczą nazwy miejscowe<br>– zna zasady pisowni nazw miejscowych    | – wyróżnia spośród nazw własnych nazwy miejscowe<br>– przedstawia zasady pisowni nazw miejscowych    | – podaje kilka przykładów różnych nazw miejscowych<br>– stosuje zasady pisowni nazw miejscowych | – podaje różnorodne przykłady nazw miejscowych<br>– bezbłędnie zapisuje nazwy miejscowe    | – swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi                 |
| Odmiana nazw miejscowych                         | – wie, że nazwy miejscowe podlegają odmianie przez przypadki                     | – poprawnie odmienia najbardziej powszechne nazwy miejscowe                                          | – poprawnie odmienia większość nazw miejscowych                                                 | – poprawnie odmienia wszystkie nazwy miejscowe                                             | – zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw miejscowych           |
| Nazwy mieszkańców                                | – wie, jak tworzy się nazwy mieszkańców<br>– zna zasady pisowni nazw mieszkańców | – tworzy poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców<br>– zapisuje poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców | – poprawnie tworzy większość nazw mieszkańców<br>– stosuje się do zasad ich pisowni             | – poprawnie tworzy nazwy mieszkańców<br>– poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców             | – poprawnie tworzy i zapisuje wszystkie nazwy mieszkańców     |
| Kolokwializmy                                    | – zna pojęcie kolokwializmu<br>– wie, kiedy można używać kolokwializmów          | – wie, jakie wyrazy i związki wyrazowe są kolokwializmami, nie nadużywa kolokwializmów               | – podaje kilka przykładów kolokwializmów<br>– wie, dla jakiego stylu                            | – podaje przykłady kolokwializmów<br>– wyjaśnia, kiedy używanie kolokwializmów jest błędem | – używa kolokwializmów tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                         | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                 | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                           | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                    | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                   |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                    |
|                                                  |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                   | języka są typowe kolokwializmy                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                    |
| Wyrazy rodzime i zapożyczone                     | – wyróżnia popularne wyrazy zapożyczone<br>– zna zasady pisowni wyrazów zapożyczonych                                                                                      | – podaje kilka przykładów wyrazów rodzimych i zapożyczonych<br>– omawia zasady pisowni wyrazów zapożyczonych                                                                                                      | – podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych<br>– stosuje zasady pisowni wyrazów zapożyczonych                                                                                 | – rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone<br>– poprawnie zapisuje wyrazy zapożyczone                                                                                                                                                     | – omawia proces zapożyczania wyrazów                                                                                                                               |
| Regionalne odmiany języka                        | – wie, że obok języka ogólnopolskiego istnieją regionalne odmiany języka<br>– zna podstawowe rodzaje dialektyzmów<br>– próbuje czytać tekst pisany gwarą                   | – wie co to jest dialekt i gwara<br>– zna rodzaje dialektyzmów<br>– czyta tekst pisany gwarą                                                                                                                      | – wyjaśnia, co to jest dialekt i gwara<br>– podaje przykłady różnych rodzajów dialektyzmów<br>– czyta płynnie tekst pisany gwarą                                                       | – podaje przykłady regionalnych odmian języka<br>– rozpoznaje rodzaje dialektyzmów<br>– czyta ze zrozumieniem tekst pisany gwarą                                                                                                        | – omawia specyfikę różnych regionalnych odmian języka                                                                                                              |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości                | – ma świadomość różnicy między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– podaje treść i zakres znaczeniowy kilku wyrazów<br>– podaje kilka wyrazów o tym samym zakresie | – wie, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu<br>– podaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów<br>– podaje wyrazy o tym samym zakresie znaczeniowym<br>– wyróżnia spośród nazw własnych nazwy osobowe | – wyjaśnia, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu<br>– dostrzega zależności między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– tworzy proste ciągi wyrazów o tym samym | – omawia zagadnienie różnic między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów<br>– omawia relacje między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu<br>– tworzy ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym<br>– wie, jak powstawały nazwy | – bezbłędnie podaje treść i zakres znaczeniowy różnorodnych wyrazów<br>– omawia proces powstawania nazw osobowych, zapisuje je bezbłędnie<br>– zna wszystkie wzory |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                  | znaczeniowym<br>– wie, że imiona i nazwiska to nazwy osobowe<br>– zna zasady pisowni nazw osobowych<br>– poprawnie odmienia proste nazwy osobowe<br>– wie, czego dotyczą nazwy miejscowe<br>– zna zasady pisowni nazw miejscowych<br>– wie, że nazwy miejscowe podlegają odmianie przez przypadki<br>– wie, jak tworzy się nazwy mieszkańców<br>– zna zasady pisowni nazw mieszkańców<br>– zna pojęcie kolokwializmu<br>– wie, kiedy można używać kolokwializmów<br>– wyróżnia popularne wyrazy zapożyczone | – stosuje zasady pisowni nazw osobowych<br>– poprawnie odmienia większość nazw osobowych<br>– wyróżnia spośród nazw własnych nazwy miejscowe<br>– przedstawia zasady pisowni nazw miejscowych<br>– poprawnie odmienia najbardziej powszechne nazwy miejscowe<br>– tworzy poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców<br>– zapisuje poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców<br>– wie, jakie wyrazy i związki wyrazowe są kolokwializmami, nie nadużywa kolokwializmów<br>– podaje kilka przykładów wyrazów rodzimych i zapożyczonych<br>– omawia zasady pisowni wyrazów zapożyczonych | zakresie znaczeniowym<br>– ma podstawową wiedzę na temat powstawania nazw osobowych<br>– poprawnie zapisuje nazwy osobowe<br>– poprawnie odmienia niemal wszystkie nazwy osobowe<br>– podaje kilka przykładów różnych nazw miejscowych<br>– stosuje zasady pisowni nazw miejscowych<br>– poprawnie odmienia większość nazw miejscowych<br>– poprawnie tworzy większość nazw mieszkańców<br>– stosuje się do zasad ich pisowni<br>– podaje kilka przykładów kolokwializmów | osobowe<br>– bezbłędnie zapisuje nazwy osobowe<br>– poprawnie odmienia wszystkie nazwy osobowe<br>– podaje różnorodne przykłady nazw miejscowych<br>– bezbłędnie zapisuje nazwy miejscowe<br>– poprawnie odmienia wszystkie nazwy miejscowe<br>– poprawnie tworzy nazwy mieszkańców<br>– poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców<br>– podaje przykłady kolokwializmów<br>– wyjaśnia, kiedy używanie kolokwializmów jest błędem<br>– rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone, poprawnie zapisuje wyrazy zapożyczone<br>– podaje przykłady regionalnych odmian języka<br>– rozpoznaje rodzaje dialektyzmów | deklinacyjne nazw osobowych<br>– swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi<br>– zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw miejscowych<br>– poprawnie tworzy i zapisuje wszystkie nazwy mieszkańców<br>– używa kolokwializmów tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione<br>– omawia proces zapożyczania wyrazów<br>– omawia specyfikę różnych regionalnych odmian języka |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                         | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                          | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                              | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                        |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna zasady pisowni wyrazów zapożyczonych</li> <li>– wie, że obok języka ogólnopolskiego istnieją regionalne odmiany języka</li> <li>– zna podstawowe rodzaje dialektyzmów</li> <li>– próbuje czytać tekst pisany gwarą</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie co to jest dialekt i gwara</li> <li>– zna rodzaje dialektyzmów</li> <li>– czyta tekst pisany gwarą</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, dla jakiego stylu języka są typowe kolokwializmy</li> <li>– podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych</li> <li>– stosuje zasady pisowni wyrazów zapożyczonych</li> <li>– wyjaśnia, co to jest dialekt i gwara</li> <li>– podaje przykłady różnych rodzajów dialektyzmów</li> <li>– czyta płynnie tekst pisany gwarą</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– czyta ze zrozumieniem tekst pisany gwarą</li> </ul>                                                                      |                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>KOMUNIKACJA I KULTURA JĘZYKA</b>              |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                         |
| Poprawne używanie słownictwa                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje proste związki wyrazowe</li> <li>– zna pojęcie szablonu językowego</li> </ul>                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to są związki wyrazowe</li> <li>– rozpoznaje szablony językowe</li> </ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to są związki wyrazowe</li> <li>– unika stosowania szablonów językowych</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia mechanizm tworzenia związków wyrazowych</li> <li>– krytycznie ocenia stosowanie szablonów językowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i celowo stosuje poprawne związki wyrazowe w wypowiedziach</li> <li>– unika stosowania szablonów językowych, krytycznie ocenia je w cudzych wypowiedziach</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                             | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                     | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                           | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                            |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                             |
| Norma językowa                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że w działaniach językowych należy stosować się do norm językowych</li> <li>– wie, że istnieją różne normy językowe</li> <li>– w swoich wypowiedziach stara się stosować do norm językowych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to jest norma językowa</li> <li>– odróżnia normę wzorcową od użytkowej i potocznej, stosuje się do norm językowych w większości swoich wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wstępnie wyjaśnia na czym polega norma językowa</li> <li>– rozróżnia różne rodzaje norm językowych</li> <li>– przestrzega norm językowych niemal we wszystkich wypowiedziach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega i czego dotyczy norma językowa</li> <li>– rozróżnia wszystkie normy językowe</li> <li>– zawsze stosuje się do odpowiednich norm językowych w swoich wypowiedziach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie stosuje się w swoich wypowiedziach do norm językowych różnego rodzaju</li> </ul>         |
| Błąd językowy                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że w wypowiedziach powinno unikać się błędów językowych</li> <li>– rozpoznaje innowacje językowe</li> <li>– zna podstawowe rodzaje błędów językowych</li> </ul>                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to jest błąd językowy</li> <li>– odróżnia innowacje językowe od błędów językowych</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych</li> </ul>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to jest błąd językowy</li> <li>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach stosowane są innowacje językowe</li> <li>– klasyfikuje większość błędów językowych</li> </ul>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia mechanizm popełniania błędów i usterek językowych</li> <li>– ocenia innowacje językowe</li> <li>– klasyfikuje rodzaje błędów językowych</li> </ul>                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie unika popełniania błędów językowych, zna ich rodzaje i mechanizm powstawiania</li> </ul> |
| Manipulacja językowa                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna pojęcie manipulacji językowej</li> <li>– dostrzega językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej</li> </ul>                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, na czym polega manipulacja językowa</li> <li>– zna podstawowe sposoby manipulacji językowej</li> <li>– nie poddaje się manipulacji językowej</li> </ul>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega manipulacja językowa</li> <li>– omawia językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej</li> </ul>                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, czym różni się manipulacja językowa od perswazji</li> <li>– wyjaśnia językowe mechanizmy manipulacji językowej</li> </ul>                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i skutecznie przeciwstawia się manipulacji językowej</li> </ul>                          |

AUTOR: Ewa Nowak

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                                                  | – stara się nie poddawać manipulacji językowej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | – skutecznie nie poddaje się manipulacji językowej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – przeciwstawia się manipulacji językowej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Zebranie i powtórzenie wiadomości                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje proste związki wyrazowe</li> <li>– zna pojęcie szablonu językowego</li> <li>– wie, że w działaniach językowych należy stosować się do norm językowych</li> <li>– wie, że istnieją różne normy językowe</li> <li>– w swoich wypowiedziach stara się stosować do norm językowych</li> <li>– wie, że w wypowiedziach powinno unikać się błędów językowych</li> <li>– rozpoznaje innowacje językowe</li> <li>– zna podstawowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, co to są związki wyrazowe</li> <li>– rozpoznaje szablony językowe</li> <li>– wie, co to jest norma językowa</li> <li>– odróżnia normę wzorcową od użytkowej i potocznej, stosuje się do norm językowych w większości swoich wypowiedzi</li> <li>– wie, co to jest błąd językowy</li> <li>– odróżnia innowacje językowe od błędów językowych</li> <li>– rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych</li> <li>– wie, na czym polega manipulacja językowa</li> <li>– zna podstawowe sposoby manipulacji językowej</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, co to są związki wyrazowe</li> <li>– unika stosowania szablonów językowych</li> <li>– wstępnie wyjaśnia na czym polega norma językowa</li> <li>– rozróżnia różne rodzaje norm językowych</li> <li>– przestrzega norm językowych niemal we wszystkich wypowiedziach</li> <li>– wyjaśnia, co to jest błąd językowy</li> <li>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach stosowane są innowacje językowe</li> <li>– klasyfikuje większość</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia mechanizm tworzenia związków wyrazowych</li> <li>– krytycznie ocenia stosowanie szablonów językowych</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega i czego dotyczy norma językowa</li> <li>– rozróżnia wszystkie normy językowe</li> <li>– zawsze stosuje się do odpowiednich norm językowych w swoich wypowiedziach</li> <li>– wyjaśnia mechanizm popełniania błędów i usterek językowych</li> <li>– ocenia innowacje językowe</li> <li>– klasyfikuje rodzaje błędów językowych</li> <li>– wyjaśnia, czym różni się manipulacja językowa od</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– świadomie i celowo stosuje poprawne związki wyrazowe w wypowiedziach</li> <li>– unika stosowania szablonów językowych, krytycznie ocenia je w cudzych wypowiedziach</li> <li>– świadomie stosuje się w swoich wypowiedziach do norm językowych</li> <li>– różnego rodzaju</li> <li>– świadomie unika popełniania błędów językowych, zna ich rodzaje i mechanizm powstawiania</li> <li>– świadomie i skutecznie przeciwstawia się manipulacji językowej</li> </ul> |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy                 | Wymagania                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                   | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                     | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                              | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                    | wykraczające<br>(ocena celująca)                                           |
|                                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            |
|                                                                  | rodzaje błędów językowych<br>– zna pojęcie manipulacji językowej<br>– dostrzega językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej<br>– stara się nie poddawać manipulacji językowej | – nie poddaje się manipulacji językowej                                                                                                                                                                               | błędów językowych<br>– wyjaśnia, na czym polega manipulacja językowa<br>– omawia językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej<br>– skutecznie nie poddaje się manipulacji językowej | perswazji<br>– wyjaśnia językowe mechanizmy manipulacji językowej<br>– przeciwstawia się manipulacji językowej                                                                                                                          |                                                                            |
| WIEM I UMIEM                                                     |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            |
| Krzysztof Biedrzycki<br><i>Interpretacja – szkoła rozumienia</i> | – czyta tekst ze zrozumieniem<br>– odróżnia analizę od interpretacji<br>– stawia pytania do tekstu<br>– dostrzega problematykę tekstu                                                | – wie, co składa się na analizę utworu literackiego<br>– wie, na czym polega interpretacja utworu literackiego<br>– formułuje podstawowe wnioski analityczne i interpretacyjne<br>– odczytuje podstawowe sensy utworu | – pod kierunkiem dokonuje analizy utworu literackiego<br>– pod kierunkiem dokonuje interpretacji utworu<br>– formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne<br>– odczytuje sensy utworu  | – dokonuje analizy utworu literackiego<br>– dokonuje interpretacji utworu literackiego<br>– formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne związane z różnymi płaszczyznami tekstu<br>– rozpoznaje znaczenia dosłowne i naddane utworu | – samodzielnie dokonuje pełnej analizy i interpretacji utworu literackiego |

| Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy | Wymagania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | konieczne<br>(ocena dopuszczająca)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | podstawowe<br>(ocena dostateczna)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | rozszerzone<br>(ocena dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | dopełniające<br>(ocena bardzo dobra)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | wykraczające<br>(ocena celująca)                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                  | Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Teksty przemówień uczniowskich                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyróżnia przemówienie spośród innych form wypowiedzi</li> <li>– wie, że istnieją środki retoryczne, wymienia przynajmniej jeden z nich</li> <li>– wie, że wypowiedź powinna być spójna</li> <li>– wie, że przemówienie dzieli się na części kompozycyjne</li> <li>– zna pojęcie perswazji</li> <li>– wie, że istnieją pozasłowne elementy wypowiedzi</li> <li>– pisze i wygłasza krótkie przemówienie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, czym cechuje się przemówienie</li> <li>– wymienia kilka środków retorycznych</li> <li>– wie, jakimi sposobami osiągać spójność wypowiedzi, zna części kompozycyjne przemówienia</li> <li>– wie, na czym polega perswazja</li> <li>– zna pozasłowne elementy wypowiedzi</li> <li>– pisze i wygłasza przemówienie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia cechy przemówienia jako formy wypowiedzi</li> <li>– stosuje środki retoryczne</li> <li>– stosuje środki spójnościowe</li> <li>– dzieli tworzony tekst przemówienia na właściwe części kompozycyjne</li> <li>– wyjaśnia, na czym polega perswazja</li> <li>– omawia pozasłowne elementy wypowiedzi</li> <li>– tworzy i w odpowiedni sposób wygłasza przemówienie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia cechy przemówienia jako formy wypowiedzi</li> <li>– celowo i funkcjonalnie stosuje środki retoryczne</li> <li>– świadomie i funkcjonalnie stosuje środki spójnościowe</li> <li>– świadomie i funkcjonalnie dzieli tworzony tekst przemówienia na właściwe części kompozycyjne</li> <li>– świadomie stosuje środki perswazyjne</li> <li>– stosuje pozasłowne środki wypowiedzi</li> <li>– tworzy przekonujące przemówienie, wygłasza je – stosuje pozasłowne środki wypowiedzi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pisze i wygłasza oddziałujące na odbiorców przemówienie</li> <li>– celowo i funkcjonalnie stosuje środki retoryczne, perswazyjne</li> <li>– stosuje pozajęzykowe środki przy wygłaszaniu tekstu przemówienia</li> </ul> |
| Test końcowy                                     | – udziela poprawnych odpowiedzi na więcej niż połowę z liczby pytań i poleceń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | – udziela poprawnych odpowiedzi na trzy czwarte liczby pytań i poleceń                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | – udziela poprawnych odpowiedzi na większość z liczby pytań i poleceń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | – udziela poprawnych odpowiedzi niemal na wszystkie pytania i polecenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – udziela poprawnych odpowiedzi na wszystkie pytania i polecenia                                                                                                                                                                                                 |